NAPREJ

TEDNIK SLOVENSKIH PROTI-FAŠISTIČNIH DELAVCEV

Št. - No. 11. — PITTSBURGH PA., 14. MARCA 1939. LETO - YEAR IV.

19. MARCA JE DAN NAŠEGA LISTA

Vsak posamezen prijatelj "Napreja" naj ta dan stori vsaj nekaj za svoj list, pa bo uspeh večji, kot računamo

Apel na prijatelje lista

IZVEDITE NAJUSPEŠNEJŠE "DAN NAPREJA"

V smislu prejšnih navodil pojdite v nedeljo 19. marca k prijateljem in znancem, razložite jim smernice in cilje neodvisnega slovenske lista "Napreja" in pridobite jih, da postanejo naročniki in podporniki gibanja za slogo in enotnost v delavskih vrstah.

Obiščite naročnike, katerim je potekla naročnina in poskrbite, da bo poravnana.

Na "Dan Napreja" bi moral vsak, ki se strinja s smernicami "Napreja" storiti vsaj nekaj, da se ojači in razširi njegov list.

19. marec naj bo dan, ki bo "Napreju" pripomogel, da bo mogel postati boljši, večji in še koristnejši v velikem boju, ki se bije v svetu za lepše in srečnejše življenje delovnega ljudstva.

Zunanji pregled

Med Čehi in Slovaki divja krvav boj, ki grozi pokopati oba bratska naroda. Hitlerjevi agenti so pri katoliških voditeljih Slovakov uspeli tako daleč, da so Hlinkovi ministri bili pripravljeni odcepiti se od Češke in postati nacistična provinca nemškega tretjega rajha. Predsednik češke repuklike je bil prisiljen odstaviti veleizdajniške ministre na Slovaškem, na kar so slovaške udarne čete med Hlinkovimi pristaši udarile s silo, proti kateri je bilo treba nastopiti z vojaštvom. Poročila govorijo o tisočih žrtvah bratomornega boja, povedo pa tudi, da se pripravlja na skok Hitler, ki misli iskoristiti nastali položaj.

* * *

Odkar so Poljakom znani Hitlerjevi načrti za razkosanje Poljske, se poljska zunanja politika nagiblje na stran kolektivne varnosti, katero so fašizirajoči krogi na Poljskem dolga leta minirali. Poljska išče prijateljev in zaveznikov v Rumuniji in Sovjetski Zvezi, od katerih pričakuje pomoči v težavnem položaju.

* * *

Imenovanje kardinala Luigi Maglione za državnega tajnika Vatikana ne preseneča. Maglione je znan kot pristaš demokracije. Kronanje Pacelija za papeža, je bilo izvršeno na najsijajnejši način. Zanimivost pa je, da ameriški poslanik v Londonu, ki je bil poslan kot poseben delegat Roosevelta na papeževo kronanje, v celem Rimu ni mogel najti niti ene same ameriške zastavice, s katero je hotel okrasiti svoj ameriški uradni avtomobil.

* * *

Kanadska vlada je manifestirala svoje razpoloženje, ko je pretekli teden zabranila vhod v Kanado ameriškemu državljanu in kandidatu za predsednika Združenih držav Fosterju, ki je predsednik komunistične stranke. Fašističnim špijonom in agentom Hitlerja in Mussolinija, pa so vrata Kanade na široko odprta.

* * *

Ghandi, voditelj indijskega ljudskega gibanja za svobodo, je s gladovno stavko prisilil angleške okupatorje Indije, da so morali posredovati pri absolutističnih indijskih kraljih v prilog ljudskih svobodščin.

* * *

V Južni Ameriki so na delu Italijani in Nemci, da si priborijo politično kontrolo nad to ogromno deželo. Ker je naraščanje fašističnega vpliva v bližini Združenih držav resna nevarnost za varnost USA, je v Ameriki na delu močna skupina, ki zahteva, da se ameriški gospodarski in politični krogi bolj intenzivno zavzamejo za Brazilijo in njene gospodarske potrebe.

* * *

Na Grškem, kjer je general Mataxas pred leti uvedel fašistično diktaturo, so prepovedane demokratične stranke sklenile združiti svoje sile v skupni ljudski fronti za uvedbo demokratičnega režima.

MARTINOVA UNIJA -- ORODJE FORDA IN BARONOV

Martinova frakcija bo samo še kompanijska priležnica ki bo vodila opozicijo proti avtni uniji

Konvencija, katero je sklical Homer Martin, je potrdila naše prejšnje trditve o njegovi borbi z člani pravilno konstituirane avtne unije. Delegati — posebej najeti elementi, katere je financiral avtni trust s pomočjo father Coughlina, niso zastopali več kot 30 tisoč zaslepljenih delavcev, ki so nasedli velikanski propagandi, ki se vrši v ta namen.

Višek Martinove tragedije se vidi po tem, da je bilo poročano po poverilnem odboru, da so bili na konvenciji zastopani lokali, ki so vodili najbolj izrazito borbo proti Martinovi razdiralni taktiki, tisti lokali, ki so oddali veliko večino glasov za pravo konvencijo in za CIO, ki se bo vršila v Clevelandu dne 27. marca.

Martinova skupina je seveda morala odstopiti iz CIO, ki ni dovolil Martinove konvencije. dartin se liže okrog ADF, ki se tudi brani sprejeti to kompanijsko priležnico v svoje vrste. Martin pravi, da bo o tem odločevalo članstvo potom referenduma, toda v resnici bodo o tem odločevali Martin, Coughlin, lovestonovci in trockisti, ki so povzročili razkol v prid avtnih magnatov.

Martin je na konvenciji zatrjeval, da se bodo k njegovi skupini priključili še delavci od Forda, s katerem je Martin vodil pregovore lansko leto, ko je videl, da so dnevi njegovega vladanja na koncu. Čemu bi Ford sedaj priznal Martina in njegovo kliko, ko je ostal razgaljen in osamljen? Martina in njegovo skupino pa bodo še vedno izrabljali avtni magnati za razbijanje stavk, kar je Martin potrdil že na konvenciji.

Člani avtne unije pa morejo paziti na kretnje Martinove klike in jih razkrinkati še med onimi, ki mu še sledijo, ker ne vedo ozadja in metod, katere bo Martin vporabljal v boju proti delavcem.

CLEVELANDSKI MLADINSKI ZBORI NASTOPIJO V PITTSBURGHU

Na sestanku, ki se je vršil zadnjo nedeljo v Pittsburghu, na katerega so bili povabljeni razni društveni zastopniki, je bilo sklenjeno, da se priredi koncert, na katerem bo nastopilo 7 mladinskih zborov iz Clevelanda.

Učitelj šeme je obljubil, da bo mladina zapela nekaj hrvaških, srbskih, ruskih, čeških, poljskih in drugih pesmi. Program bo vseboval kakih 24 točk, katerih večina bi bile seveda slovenske.

V petek dne 17. marca bo drugi sestanek ,na katerega so vabljeni zastopniki društev, da se določi prostor in datum koncerta.

Uradniki mladinskih zborov, ki so prišli na sestanek, Louis Šeme, Siskovich, Ančka Traven in Martin, se vsem Pittsburžanom zahvaljujejo za sodelovanje.

RDEČI TRG V MOSKVI

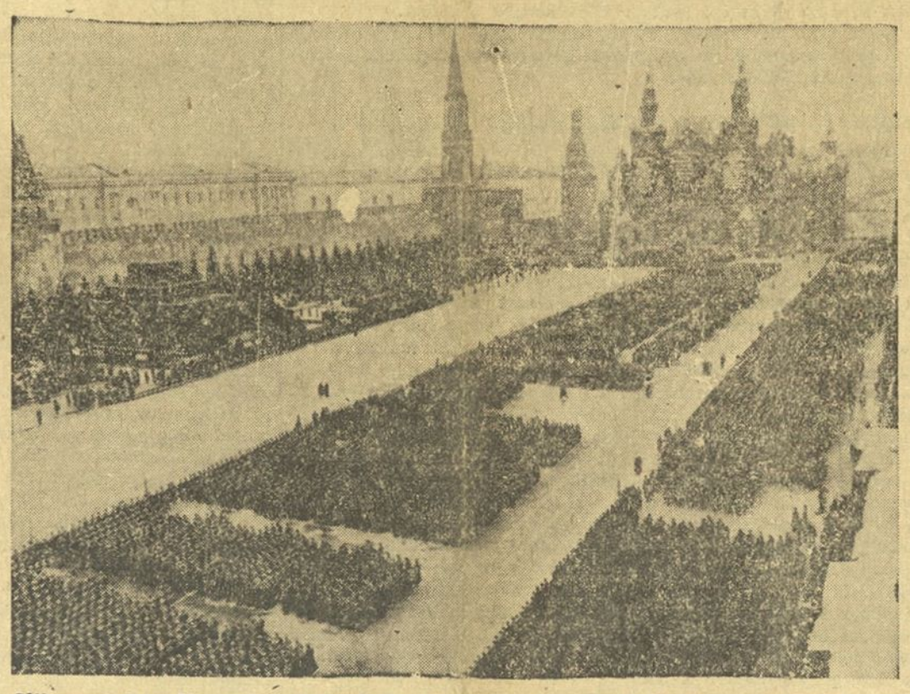

Slika predstavlja prizor iz vojaške parade ob obletnici ustanovitve rdeče armade. — Na levi strani slike je mavzolej v katerem je še vedno na ogled dobro ohranjeno truplo Lenina. — Za mavzoljem je videti zid Kramlja, kjer se sedaj vrši kongres komunistične stranke.

STALIN O POLITIKI ZSSR

Doba prosperitete v ZSSR. — Borba za mir in proti fašistom. — Okrepitev rdeče armade

Stalinovo politično poročilo na XVIII kongresu komunistične stranke Sovjetske Unije, ki je vzbudilo pozornost vsega sveta, je pojasnilo stališče ZSSR napram vsem aktualnim vprašanjem notranje in zunanje politike sovjetske države.

Mednarodni položaj v svetu je Stalin označil v besedah, v katerih je iznesel stvarnost, da je med kapitalističnimi državami že pred par leti začela nova imperijalistična vojna za novo razdelitev sveta. Nad 500 milijonov ljudi od Gibraltarja do Šanghaja je objeto in trpi vsled vojnih grozot nove imperijalistične vojne.

Smisel angleške in francoske kapitulantske politike Chamberlaina in Daladijera je pojasnil Stalin takole: Želeč si zadržati svoje nagrabljeno posest v kolonijah in na kontinentu ,so demokratične velesile skušale odvrniti fašistične agresorje od svoje posesti s tem, da so jim pomagale pri prodiranju na Vzhod. Žrtvovale so Avstrijo, Češko in so pripravljene žrtvovati še druge male narode v Jugovzhodni Evropi, samo da bi Hitlerja in Mussolinija napotile na udar na Sovjetsko Zvezo. Ker pa se sedaj od Chamberlaina in Daladijera vzgojeni fašisti napravljajo na pohod na Zapad, na Zapad zato, ker jim je na Vzhodu grozdje prekislo, se nahajajo londonski in pariški slabi računarji v neprijetni zagati.

Iz te demokratične kuhinje je zniknila ideja, da bi bilo dobro 40,000.000 zadovoljnih sovjetskih Ukrajincev priključiti k 500,000 Karpato-Ukrajincem, ideja da bi se slon pridružil bolhi. Če ima kdo v Nemčiji res kako misel na sovjetsko Ukrajino, mu sovjeti sporočajo, da imajo za take ponorele stvore dovolj prisilnih srajc in drugih radikalnih sredstev za ozdravljenje takih norcev.

Pakt Rima, Berlina in Tokio proti kominterni je Stalin zasmehoval. Križarji proti komunizmu se oborožujejo kakor pravijo proti kominterni, ki ima sedež v Moskvi. Njihove vojske pa žarijo in palijo po Etijopiji, po Kitajski in po Španiji, tam kjer se ne nahaja kominterna, pač pa razne gospodarske in strategične koristi.

Sovjetska unija nima nobenega poželjenja po tujem ozemlju, svojega pa ne da niti centimetra. Sovjeti želijo normalne odnošaje z vsemi državami. Za obrambo demokracije so pripravljeni sodelovati z vsakim, za nikogar pa ne bodo hodili po kostanj v žerjavico. (Stalin je s tem odgovoril Angležem in tudi Amerikancem, ki bi želeli, da bi sovjeti na svoj račun prepodili Japonce iz Kitajske, kjer so v prvi vrsi ogroženi angleški in ameriški interesi).

Stalin je pojasnil ozadje velikih procesov proti izdajlcem in špijonom, s katerimi je bila očiščena ZSSR od "pete kolone", škodljivost katere okušajo sedaj v Španiji.

Govoreč o velikanskem gospodarskem in kulturnem napredku ZSSR je Stalin napovedal, da je sovjetska država na tem, da v prihodnjem desetletju doseže in prehiti tudi Ameriko. Brezposelnosti, gospodarskih kriz in iz njih izvirajočih posledic za ljudstvo, Sovjetske Unije ne pozna več. Doba prosperitete, doba, poboljšanja življenskih prilik, ki jo doživlja ZSSR, pa je le šele zarja še srečnejše in še lepše bodočnosti.

Obkrožena od neprijateljev je sovjetska država, kljub vsej svoji miroljubnosti prisiljena, povečavati in krepiti svojo vojaško silo. To nalogo Sovjetska država vrši v največji meri in se nima bati nobenih presenečenj.

XVIII kongres ima na dnevnem redu še III. petletni plan in spremembo statutov stranke. Predvidoma bo kongres dokončal svoje delo v 8 dneh.

— "Liberty" magazin, čigar lastnik je zloglasni Bernarr McFadden, je moral preklicati lažnjiv člannek, katerega so pisali proti Lucienu Kochu, organizatoru neke unije, in mu plačati $500.00 odškodnine.

—**Skupina francoskih** študentov je na eni pariških metro postaj ki se je imenovala "Roma", snela ploščo s tem imenom in jo nadomestila nazaj z imenom "Caporetto". (Slovenski Kobarid, kjer so bili Italijani 1. 1917 strahovito tepeni.

PITTSBURGH PA.

V soboto 18. marca ob 7:30 zvečer, se vrši v Slovenskem domu, 57 in Butler St., koncert s plesom, na katerem nastopi VADNALOV KVARTET iz CLEVELANDA, s 12 svojimi najboljšimi točkami. (Program v notranjosti lista.) Za obilno udeležbo se priporoča ODBOR.

POGAJANJA MED C.I.O. IN A.D.F. SE POČASI RAZVIJAJO

Dolgoletna skrajno škodljiva borba med obema glavnima centralama unijskega gibanja je vstvarila tako sovražno razpoloženje med vodstvi, da tudi sedaj začeta pogajanja zelo trpijo na njih.

Še vedno ni bilo mogoče najti platforme, ki bi bila sprejemljiva za obe skupini kot podlaga za enotnost.

Wall Street in celokupna reakcija igrajo na vse strune svojih bogatih instrumentov, da preprečijo delavsko slogo. Green ima kaj poslušna ušesa za njihovo muziko.

Članstvo, ki tako pri CIO kakor pri ADF iskreno želi čimprejšnega sporazuma, mora s sprejemanjem rezolucij in na vse druge načine izražati svojo zahtevo, da se nujno potrebno ujedinjene čimprej izvede.

Sloga v unijskem gibanju nam je vsem potrebna radi našega vsakdanjega kruha, potrebna pa nam je ravnotako tudi za uspešno obrambo političnih in socijalnih pravic, katere nam bi bile odvzete, če bi razcepljeni ne bili v stanju odbiti napade reakcije.

— Belgijski kralj Leopold je razpustil parlament in razpisal nove volitve, ki se bodo vršile 2. aprila. Člani kabineta bodo ostali do volitev.

* * *

— Mehiške unije so zahtevale, da se očisti Mehiko nacijskih agentov in hvalijo predsednika Cardenas, ki je odredil deportacijo špijonov.

Zamotan položaj v Španiji

Od angleško-francoske vladne politike telegrafske agencije so tekom preteklega tedna razširile toliko v gosto meglo zavitih poročil iz Španije, da je iz njih še nemogoče vstvariti si pravo sliko dejanskega položaja.

Iz vsega kar se je moglo zvedeti iz angleških in francoskih virov, se more razbrati sledeča dejstva:

Ko se Negrinova vlada ni hotela udati pritisku iz Londona in Pariza da kapitulira in ko je začela čistiti komandni sestav republikanske vojske od onih oseb, ki so se nagibale k kapitulaciji, so pristaši "častnega miru' 'med generali izvršili puč in pod krinko da bodo organizirali najenergičnejši odpor, se jim je posrečilo zavzeti oblast.

Negrin in drugi vidni voditelji ljudske fronte so se umaknili v Francijo, ker so pučisti imeli v načrtu, da jih predajo v roke Franku. La Passionaria in še nekateri voditelji odpora španskega naroda proti fašistom so uspeli odpotovati v franskoski Maroko.

Da imajo pučistični generali namen kapitulirati, so dokazali že s tem, da so vso svojo mornarico poslali v koncentracijska taborišča v francosskem Maroku. Uničili so si s tem orožje, ki je preprečevalo fašistični mornarici izvajati blokado nad pristanišči v republikanskem ozemlju.

V zaroti proti socijalistu Negrinu je igral glavno vlogo desničarski socijalist Julian Besteiro, ki je bil ves čas v najboljših zvezah z agenti Chamberlaina in Daladijera in potom njih z samim Frankom. Besteiro je ves čas zagovarjal sporazum s fašisti, kakoršnega si želijo angleški in francoski velefinančniki.

Puč izdajalskih generalov se je mogel posrečiti le vsled okolnosti ,ker se pravi branitelji španske svobode nahajajo na frontah in ne v zaledju, kjer je bil izvršen puč. Fronte proti fašistom v tem resnem momentu, republiki vdani vojaki niso mogli zapustiti. Vstali pa so prebivalci Madrida in drugih španskih mest in se spustili v boj proti notranjim sovražnikom, proti kapitulantom. Tekom preteklega tedna, so poročila vsak dan govorila, da je ljudska akcija proti pučistom bila v krvi zatrta. Iz več kot teden dni trajajočih bojev pa je soditi, da so najširše množice ljudstva morale stopiti v akcijo, ker se kapitulantom še ni posrečilo postati absoluten gospodar položaja.

Položaj republiki zvestih Špancev je postal skrajno težak. Boriti se morajo na zunaj in na znotraj, a na obeh straneh imajo pred seboj najhujše sovražnike ljudske svobode.

Iz Jugoslavije

Nova vlada Dragiše Cvetkoviča še ni podvzela nobenega vidnega koraka, za izvedbo sporazuma s Hrvati in Slovenci, brez katerega ne more biti zadovoljnosti v državi in ne močne ljudske enotnosti napram zunanjim sovražnikom. Če nejavni razgovori med Belgradom in Zagrebom napredujejo ,kakor bi bilo želeti, javnosti ni dosti znano.

Cenzura je toliko že popustila, da se more vsaj nekaj povedati, kaj tvori in kako izgleda velesrbska hegemonija v državi. Zagrebški "Obzor" je objavil podatke, kako so razdeljena visoka in vplivna politična in gospodarska mesta v državni upravi.

V zunanjem ministerstvu je med 6 ministerskimi pomočniki 5 Srbov, 1 Hrvat in nobenega Slovenca. V notranjem ministerstvu je na vodilnih mestih 29 Srbov, 5 Hrvatov, 1 Slovenec. Na Hrvaškem je 19 Srbov, 9 Hrvatov in 1 musliman kot okrajni glavar. V privilegirani agrarni banki, ki dodeljuje kredite, je 12 Srboy, 1 Hrvat in 1 Slovenec.

Tako razmerje je vseh oddelkih državne uprave. Hrvati in Slovenci so povsod zapostavljeni, podrejeni, prikrajšani. Upravičeno zahtevajo, da se v državi uvede enakopravnost za vse državljane.

Fašistični Domobranci-ustaši se grizejo med seboj

"Nezavisna hrvatska država", katero z nemškim in italijanskim denarjem tiskajo hrvaški fašisti v Pitsburghu, objavlja obdolžitve proti svojemu voditelju Došenu. Trdi, da je Hitlerjev odposlanec Jelič bil poslan na Ellis Island vsled denuncije samega Došena. Na dnevnem redu tega, od Hitlerja in Mussolinija odvisnega fašističnega "hrvaškega" vodstva, so nadalje razne korupcijonaške zadeve posameznih kolovodij.

— 31 zdravnikov, odvetnikov in učiteljev v Philadelphiji je poslalo oster protest kongresu, Rooseveltu in Hullu, da morajo ustaviti uvoz starega železa v Japonsko. Protest je bil naslovljen potem, ko so v tem mestu nalagali neko angleško ladjo, ki je bila namenjena v Japonsko.

S. S. P. Z. 122.83% SOLVENTNOSTI

"Napredek", glasilo Slovenske Svobodomiselne Podporne Zveze poroča, da je solventnost SSPZ dosegla rekordno višino 122.83%.

— V Oklahoma City je neki Ausland izročil svojo delavnico delavcem pod pogojem, da mu dajo stalno službo z 200 dolarjev mesečne plače, za ketero bo delal v tovarni kot delavec. Kmalu pa je pričel voditi sabotažo, da so ga morali delavci tožiti. Sodnija mu je znižala plačo na $100.

Cleveland Ohio

MEDNARODNI KULTURNI FESTIVAL

se vrši 19. marca v Litvinski dvorani, 6835 Superior Ave. Pričetek ob 3 popoldne.

Na programu so nacionalni pevski zbori, plesi in solisti.

Vstopnice po 25 centov v predprodaji in 35 centov na blagajni.

Za ples zvečer igra dobra godba.

Vabimo vse Slovence, Hrvate in Srbe, da se udeležijo tega mednarodnega festivala.

Prirediteljski odbor.

NAPREJ

Slovenian Weekly Anti-fascist Labor Paper in U. S. and Canada.
Published Weekly by "NAPREJ" Publishing Company.
1916 East Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
Entered as second-class matter, Sept. 17, 1936, at Post Office at Pittsburgh, Pa., Act of March 3, 1879.

NAPREJ

tednik slovenskih proti-fašističnih delavcev v Ameriki in Kanadi.
— IZHAJA VSAK TOREK —
Naročnina za celo leto $2.50; za 9 mesecev $2.00; za 7 mesecev $1.50; za 6 mesecev $1.35 in za 3 mesece $075.
Dopisi in oglasi morajo biti v uradu najpozneje v ponedeljek zjutraj.
Dopisov brez podpisa ne vpoštevamo.
Vse pošiljatve naslovite na:
"NAPREJ", 1916 EAST ST., N. S. PITTSBURGH, PA.
Phone: FAirfax 1442
22

150 LETNICA AMERIŠKE DEMOKRACIJE

Brez kakšnih večjih javnih slavnosti so Združene države obhajalo 150 letnico dneva, ko se je prvič sestal kongres. Zastopništvo, ki si ga je izvolilo ljudstvo, je bilo pred 150 leti zgodovinsko revolucijonaren čin. Kajti ostali svet se je v tem času nahajal na tisti kulturni in politični stopnji razvoja, da je veljalo kot nesporno in nedotakljivo, da oblast izhaja od boga, ki po svoji previdnosti namešča kralje in oblastnike, da vladajo nad ljudstvom. Franc Jožef je bil v Avstriji tak cesar po božji milosti in tudi v sedanji ustavi Jugoslavije je še govora o tem, ko so Karadjordjeviči kralji Jugoslavije po milosti božji, a tako za olepšavo je še dodano, da so kralji tudi po volji naroda. Ljudstvo v Jugoslaviji nikoli ni imelo priliko potrditi ali odkloniti človeka, ki ima vršiti v državi funkcije kralja ali predsednika republike.

Kar so si izvojevali Amerikanci pred poldrugim stoletjem, tega po ostalem svetu še danes nimajo povsodi. Bolj kot na Empire Building in na razna druga tehnična čudovišča, bi smeli Amerikanci biti ponosni na to da so si kot prvi v svetu izvojevali pravice človeka, da so med prvimi odvrgli jarem podložništva in se dvignili na stopnjo svobodnih državljanov.

Huda in neizprosna borba se je vršila, predno so Amerikanci premagali predsodke in bajke, češ da so ljudje nejednaki, da so plemiči od usode postavljeni, da posedujejo in da vladajo, in da je navadnim ljudem pač usojeno, da garajo in služijo. Ne samo med plemstvom, tudi med plebejci so imele bajke o modri krvi trdne pristaše, neverujoče v možnost izvedbe radikalnih idej v enakosti ljudi. Še danes letajo za kakim ruskim ali pruskim ali indijskim princem ali knezom prifrknjenci iz ameriške aristokracije in obiskovalci Anglije pripovedujejo, da velik del povprečnih Angležev v časopisu, najprej poišče vesti o dvoru in poročila o novicah iz aristokratičnih krogov.

Moč in privilegije (predpravice) rojstva je ameriško ljudstvo strlo pred 150 leti. Začelo se je svobodnejše življenje v Ameriki, katero omadežuje postopanje s sužnji, s črnci, katerim ni bila priznana enakopravnost. Dolgo je trajalo, da so morali vsaj v načelu priznati, da so tudi črnopoltni ljudje člani človeške družbe in ne samo najbolj razvita vrsta delovne domače živine. Črnci imajo danes v principu enake pravice kot beli, v praksi pa je ostalo še marsikaj, kar tvori velik črn madež na ameriški demokraciji. Bajke o rasni superiornosti enega plemena nad drugim, katere so še zelo močne v Ameriki, tvorijo zelo ugodno polje za širenje nacističnih in fašističnih plemenskih teorij.

Na mesto bivših kraljev, knezov, grofov in baronov, ki so držali v rokah nadvlado nad ljudstvom, opirajoč se na svoj plemiški stalež, so tekom razvoja v kapitalizmu zrastli novi privilegiranci, ki so si osvojili oblast, opirajoč se na svojo lastnino produkcijskih sredstev, na lastnino tovaren, rudnikov, bank, veleposestev. Finančni in industrijski aristokrati su uspeli ustvariti in vzdržujejo bajko, da je pač božja volja in višja usoda taka, da morajo eni orati, sejati in delati, drugi pa žeti, rezati kupone in živeti kot troti. To bajko iz dneva v dan razvija in "znanstveno" dokazuje desetisoče profesorjev, na desettisoče časopisov in na vagone drugega tiska. V šolah in cerkvah, po radju in na shodih, na vse načine dopovedujejo, da je današnji sistem privilegiranosti posedujočih najbolj idealen in da je nemogoče spremeniti ga. Vsa kriminalna idealnost današnjega sistema pa je razvidna iz žalostnega dejstva, da ostaja na desetine, in v svetovnem merilu na stotine, milijonov ljudi brez dela in zaslužka, brez kruha in brez strehe nad glavo v trenutku, ko se gospodarstvo nahaja v krizi, ker so tovarne producirale preveč potrebščin in dobrin.

Marija Antonijeta je kratko pred francosko revolucijo, ko so jo dvorjani opozorili, da ljudstvo protestira ker nima kruha, izustila zgodovinske besede: "Če nimajo kruha, naj jedo pa potico". Današnji ekonomski rojalisti v Ameriki, katerim je bilo sporočeno, da ljudstvo protestira, ker so mu odgrizli velik del proračuna za itak bedno WPA delo, so z glasovanjem v kongresu odgovorili po Antonijetovsko: "Če nimajo dovolj kruha - WPA miloščine, naj pa gredo na delo, pa bodo imeli potico, v obliki zaslužka". Kakor za časa Antonijete ni bilo potice, tako danes ni dela ne zaslužka. In kakor so besede francoske lahkožive kraljice bile udarec v obraz plebejskih francoskih gladujočih, tako je glasovanje kongresa in senata udarec v obraz ameriških plebejcev.

Bajko o usodi, ki da je Wall Streetarje postavila k prenapoljnjenim loncem, ameriško ljudstvo pa k praznim skledam, neresnico, da je današnji krivični in nemoralni sistem neizpremenljiv in takorekoč večen, je treba podreti in zrušiti. Kakor so pred 150 leti zrušili laž in iz nje izvirajočo krivico, da je višja in za večne čase veljavna volja usode in boga, da iz plemiškega rojstva izvirajoči gospodarijo in uživajo, navadni ljudje pa da garajo in trpijo, tako je treba razkrinkati in uničiti lažnjivo bajko sedanjosti ,da je podedovana prigoljufana ali potom legalnega izkoriščanja prisvojena lastnina tovaren in drugih produkcijskih sredstev nekaj, kar se ne da spremeniti in kar bo večno.

Ničnibilo in ne bo na svetu večnega, svet in z njim človeštvo se razvija in danes živimo v času, ko je treba streti verige one lastnine, ki je postala ovira za razvoj človeštva.

III. Petletni Plan v ZSSR

10. marca je bil v Moskvi otvorjen XVIII kongres komunistične stranke Sovjetske Unije. Poleg z veliko napetostjo pričakovanega političnega poročila tajnika stranke Stalina, (o katerem bomo dobili tudi originalno poročilo od našega dopisnika. Ured.), bodo delegati sklepali o poročilu predsednika sovjetske vlade Molotova, ki bo predložil kongresu III. petletni plan.

Vsebina Molotovega poročila je bila v sovjetskem tisku že pred tedni objavljena. Na podlagi diskuzij bodo delegati dopolnjevali in spreminjali predložen načrt vlade, ki bo dobil zakonsko moč, ko bo po kongresu stranke sprejet od Vrhovnoga sovjeta in Sovjeta narodnosti, ki vršita v ZSSR legislativne funkcije, kakoršne imata v USA kongres in senat.

Moskovski dopisnik "Napreja" F. K., nam je poslal obširno poročilo o Molotovem predlogu za III. petletni plan iz katerega, vsled pičlega prostora objavljamo izčrpke, ki sledijo:

Rezultati II. petletnega plana in naloge III. petletke.

1.) Z uspešno izvršitvijo II. petletnega plana od 1933-38, je v ZSSR bila dosežena **TEMELJNA ZGODOVINSKA NALOGA DRUGE PETLETKE: likvidirani so bili zadnji ostanki razreda izkoriščevalcev, uničeni so bili vzroki, iz katerih se poraja izkoriščanje človeka po človeku in ki so delili prebivalstvo ZSSR na razred izkoriščanih in razred izkoriščevalcev.** Izvršena je bila največja naloga socijalistične revolucije: kolektivizacija kmetijstva. Sistem kolektivnega (skupnega) obdelovanja zemlje, skupno gospodarstvo na vasi, je dosežen. Prva stopnja komunizma—socijalizem, je v glavnem v ZSSR uresničen.

Odstotek socijalistične lastnine produkcijskih sredstev, produkcijskega kapitala in produkcijskih zgradb, je koncem 1937 znašal 98.7%. **Socijalistični način produkcije je postal v ZSSR neomejeni gospodar.**

V letu 1937 je prebivalstvo ZSSR tvorilo 34.7% delavcev in nastavljencev, 55.5% kolektivnih kmetov in obrtnikov na zadružni podlagi, 4.2% vojakov, študentov, vpokojencev. Ostalih 5.6% prebivalstva so 1937 tvorili zasebni kmetje in nezadružni obrtniki. Od lanskega leta se je število teh zasebnikov še znižalo, ker pristopajo k kolektivnim kmetijam in k obrtniškim zadrugam.

Meje in razlike med delavci in kmeti, kakor tudi nekdanji prepad, ki je delil ta dva sloja od inteligence, izginevajo. Zmaga socijalizma vstvarja vedno močnejšo notranjo, moralno in politično zvezo med vsemi sloji delovnega ljudstva, ki se topijo v močno enotnost in celino. Ta enotnost v sovjetskem ljudstvu je v stanju danes odbijati vse zarote ostankov nekdanjih izkoriščevalcev in braniti se z najenergičnejšimi protiudarci pred napadi od zunaj. Dosežena enotnost sovjetskega ljudstva je najboljša garancija za nadaljni razvoj in za zmago komunizma v sovjetski deželi.

2.) **Glavna gospodarska naloga II.** petletke, tehnična obnova gospodarstva **je izvršena.** 80% celokupne produkcije so leta 1937 dali obrati, ki so bili na novo zgrajeni ali temeljito obnovljeni tekom prvih dveh petletnih planov. 90 poljedelskih strojev, traktorjev in kombajnov, je bilo zgrajenih tekom 1933-38.

Obseg industrijske produkcije je leta 1937 znašal za 120% več, kot pred petimi leti. V načrtu smo imeli 1932 114% povišanje produkcije.

V vseh oddelkih sovjetskega gospodarstva smo dosegli veliko zmago z **doraščanjem sovjetskega tehničnega osobja.** Nismo v nobenem oziru več navezani na tuje tehnične strokovnjake, katere pa še vporabljamo, če nam morejo koristiti.

K zmagi drugega petletnega plana nam je v veliki meri pomagalo **stahanovsko gibanje, socijalistično tekmovanje za večjo produktivnost.** Produktivnost dela se je tekom dobrih štirih let, v katerih smo izpolnili ves naš II. petletni plan, povečala za 82%, a v načrtu smo imeli 63% povečanje produkcije.

Za uspešno izvršitev II. petletnega plana je bilo potrebno **bojevati se proti ostankom nam sovražnih izkoriščevalskih elementov** v gospodarstvu, na kulturnem in na političnem polju. Zavarovati smo morali socijalistično, državno ,skupno lastnino pred tatovi in goljufi ki so se hoteli okoristiti na škodo splošnosti. Udariti smo morali po izdajalcih ljudstva, kakoršni so bili trockisti in buharinovci, meščansko nacionalistični špijoni, škodljivci raznih vrst, ki so se zvezali z agenti tuje špijonaže in ki so nam povzročali resno škodo v raznih poročjih gospodarstva, dokler niso bili izsledeni. Uničenje teh škodljivcev je očistilo pot za naš nadaljni napredek.

3.) Velevažno nalogo II. petletnega plana, **dvigniti materijalni in kulturni nivo delovnega ljudstva, nalogo podvojiti konsumcijo ljudstva smo tudi izvršili.**

Število delavcev in nameščencev v vseh oddelkih narodnega gospodarstva se je tekom druge petletke povečalo za 17.6%. **Povprečna plača delavca je bila v letu 1937 za 113.5% višja kot 1932. Država je tekom druge petletke za prosvetne in zdravstvene svrhe povečala izdatke od 4.4 na 14 milijard rubljev,** torej več kot trikrat. Dohodki kolektivnih kmetij so se tekom tega časa povečali za 270%, plača za delovno jednoto na kolektivnih kmetijah se je povečala za 450%.

Produkcija predmetov, ki služijo vsakdanjim ljudskim potrebam, se je od 1932 do 1937 podvojila, pri nekaterih predmetih tudi potrojila. Promet državnih in zadružnih razpečevalnic je skočil od 47.8 milijard v letu 1932 na 143.7 milijard rubljev v letu 1937. Nismo pa izvršili v drugi petletki postavljene naloge znižanja cen za predmete masne produkcije, ker so plače bile povišane za mnogo več kot je predvideval naš II. petletni plan in je cilj dosežen drugim potom.

Tekom druge petletke smo izvršili **pravo kulturno revolucijo.** Število učencev v ljudskih in srednjih šolah se je povečalo od 21.3 na 29.4 milijonov. Število študirajočih na visokih šolah se je povečalo na 550,000.

(Dalje prihodnjič).

Zahvala in apel

Timmins, Kanada. — Mesec dni je temu, odkar sva se skupaj z drugimi prostovoljci, člani Internacijonalnih Brigad, povrnila iz Španije v Kanado med prijatelje in znance.

Ob našem prihodu v Kanado so bili vsepovsod prirejeni topli in bratski sprejemi. Skupina domačinov nas je pozdravila ob izstopu iz ladje v Halifaxu. Tisoči, množice so nas pričakale v Montrealu in tako je bilo do zadnje postaje v Timminsu.

Vsepovsod so bili klici navdušenih množic živi izraz solidarnosti z borbo španskega naroda, proti mednarodnemu fašizmu. Na postaji v Timminsu med množico ljudstva raznih narodnosti, sta prostovoljce pozdravila dva mestna odbornika in predstavniki raznih organizacij.

Midva sva se povrnila iz Španije, kjer sva se borila na raznih frontah proti italijanskemu in nemškemu fašizmu. Mnogi izmed nas prostovoljcev smo bili eno leto, drugi tudi nad dve leti v Španiji. V tej borbi proti fašizmu smo bili združeni, rama ob rami s španskim narodom in z njegovo narodno armado ter z našimi soborci iz Jugoslavije in z izseljenci iz Francije. Vsi, brez razlike na politično, versko in narodno pripadnost, smo prihiteli v pomoč borbi španskega naroda. Čutili smo, da je borba proti fašizmu na španski zemlji, tudi del borbe našega naroda, na katerega preži fašistična črna roka. Zavedali smo se dejstva, da je borba španskega naroda pravična borba, da je fašizem izbral Španijo danes v svoje evanturistične svrhe na nesramen način, da bi še lažje jutri nastopil istim potem proti drugim narodom, posebno proti narodom manjših in slabše zavarovanih mej. Zavedali smo se, da so potom fašizma napadene najosnovnejše pravice vseh plasti ljudstva, to so: demokratične pravice, verske svobodščine, plošni napredek, mir in svoboda.

Mi smo se povrnili. Toda borba proti fašizmu ni končana. To je šele pričetek. Borbo proti fašizmu, proti najbolj nevarnemu sovražniku vsega napredka, demokracije in miru, je treba podpirati. Podpirati jo z vsemi močmi. Združiti je treba vse progresivne in napredku vdane sile, za pomoč borbi španskega naroda, ker to je borba vseh nas, ki ljubimo, da se sliši svobodna beseda, da se na demokratični podlagi rešujejo sklepi in interesi delovnega ljudstva, da je delavec svobodno lahko organiziran v organizacijo, v unijo, katera ščiti njegove interese v socijalnih in družabnih vprašanjih.

Ob priliki naše povrnitve med nas, dragi rojaki, slovenski izseljenci v Združenih državah Amerike in Kanade, je naša želja in apel: Najprej se vam v imenu španskega naroda, v imenu stotine Slovencev prostovoljcev, članov mednarodnih brigad, v imenu Cankarjeve čete, zahvaljujemo za vašo tekom dveh in pol let izkazano pomoč, zahvaljujemo se za poslana darila v tobaku in drugih potrebščinah, ki so nam lajšale težke napore v tej borbi. Vsa darila smo bratsko delili z našimi sobrati španske narodne armade. Zahvaljujemo se za to pomoč vam vsem, ki ste prispevali, od svojih ust odtrgali košček kruha, da ste nakupili mleka in drugih stvari španskim otrokom, v katerih spominih ste globoko v srcih zapisani. Zahvaljujemo se: Odboru clevelandske federacije SNPJ za nakup ambulance Cankarjevi četi, kakor tudi uredništvom "Napreja" in "Enakopravnosti", ki sta nas redno zalagala s časopisi v Španiji.

Ob tej naši zahvali mi tudi apeliramo na vas, da borbo španskega naroda naprej podpirate. Pomoč je danes nujnejša kot kedaj poprej. Borba proti fašizmu do popolne zmage je mogoča edino na podlagi združenih sil, s pomočjo vseh brez razlike na versko ali politično pripadnost. Združeni smo sila! V tej združeni sili nas vseh pa je najboljša garancija, da bo konec tem strašnim zločinom, ne samo danes nad španskim narodom, ampak tudi jutri nad drugim narodom.

K zaključku se zahvaljujeva Hrvatskemu Prosvetnemu Savezu za denarno pomoč vsakemu po $10.00 in tudi za vso oskrbo za naju Slovenski Progresivni Zvezi. Hvala tudi Tonyju Ogulinu v East Colli,Alta. Najine doživljaje na fronti v raznih delih Španije, borbo španskega naroda, grozodejstva fašizma na španski zemlji, kar sva jih videla v dveh letih, bova opisovala v nadaljnih dopisih v "Napreju."

Vsem bratske pozdrave.

GEO. MATEŠIČ,
Ex Pol. Kom. Cankarjeve Čete,
MARTIN BAYUK,
Specijalni Bat. 45 Divizije.

Fašizem je ostrozobi pes-volčjak, katerega so si nabavili pridigarji in izkoriščevalci laži in bajke o večnosti in idealnosti današnjega roparskega sistema izkoriščanja človeka po človeku. Zanašajo se na to ,da bo ta ostrozobi pes teroriziral in odganjal ljudske množice od pohoda, ki se je začel pred 150 leti z zrušenjem privilegijev rojstva in ki pričenja danes podirati privilegije denarnice, predpravice lastništva produkcijskih sredstev.

Najbrže ni slučajno, da se 150 letnica sestajanja kongresa, da se ta revolucijonaren akt tedanjih časov, ni javno proslavljal. Ljudstvu, ki danes trpi od današnjih aristokratov kot je trpelo nekdaj od tedanjih, bi šinile v misli paralele, saj je sam predsednik Roosevelt, edini govornik na ta historičen dan, rekel: Na napade, ki se pripravljajo na temelje ameriške demokracije je treba odgovoriti danes z isto odločnostjo, kot je odgovorilo ljudstvo pred 150 leti.

Beležke o tem in onem

JSKJ izmed vseh naših podpornih jednot najbolj povdarja svojo nepolitičnost in nevtralnost. Da je JSKJ nestrankarska, to je, da se ne veže niti za demokratsko, niti za republikansko, niti za socijalistično in nilti za komunistično stranko, to je razumljivo, ker njeno članstvo je razlikih naziranj, pa bi bilo skoraj nemogoče kako tako opredeljenje, ki bi bilo zadovoljivo za vse. JSKJ pa je povrh tega nujnega nestrankarstva še "nepolitična" in "nepristrankarska". Tako vsaj pravi. Če se delavci, člani JSKJ nahajajo v štrajku, če se delavci, člani JSKJ nahajajo v akciji za WPA dela, za relif, za boljšo socijalno zakonodajo, za ohranjanje demokratičnih svoboščin, za zaščito tujerodcev itd., se drži JSKJ svoje "nepolitičnosti", ki takole izgleda: Ne podpre, niti ne zagovarja svojih članov, orožje svojega tiska, moč njenega 22,000 članstva pušča neizkoriščano. JSKJ je v takih primerih borbe za obstanek njenega članstva na stališču, da je za JSKJ vseeno, zmaga li delavstvo, ki tvori njeno članstvo ali pa če zmagajo Ford, Girdler, Wall Street. Na kapitalistični strani ni mogoče najti primera take "nepolitičnosti", to specijaliteto imamo na žalost med delavci. Čas bi bil, da se ta nepolitična maska že enkrat dvigne. Naj člani JSKJ spoznajo, kaj tiči za krinko "nepolitičnosti", pa bo bodoča konvencija mogla napraviti sklep: Nestrankarski da, nepolitični pa ne moremo biti, ker z delavskega stališča je nepolitičnost politika v interesu Wall Streetarjev in vseh onih, s katerimi se člani JSKJ, kakor vsi ostali Slovenci v Ameriki, rujejo za kruh in za svoj obstanek.

* * *

Še enkrat JSKJ, ki se predstavlja kot da je "nepolitična". Članstvu JSKJ je dovoljeno imeti kakoršnokoli politično ali versko prepričanje. To je lepo in prav in dobro bi bilo, če bi se v tem pogledu tudi uredništvo glasila SNPJ moglo povspeti do tega stališča. V praksi pa tudi pri JSKJ "svoboda verskega in političnega naziranja" čudno izgleda. Ko je pred poldrugim letom članstvo nekega društva sklenilo pristopiti k Prosvetni Matici, je bilo persekutirano, mu je bila svoboda političnega prepričanja odvzeta, ker Prosvetna Matica ima to smolo. da pri nepolitičnemu in nepristranskemu glavnemu odboru JSKJ, ki odloča o svobodi in nesvobodi članstva, ni priljubljena. Če se pa kako društvo izraža v drugem pravcu, ki je bolj po godu nepolitičnim glavnim odbornikom JSKJ, mu je svoboda političnega in verskega naziranja dovoljena. Sličen slučaj "nepolitičnosti" smo doživeli s strani JSKJ pretekle dni, ko je glavni odbor odklonil obnoviti oglas na oderskemu zastoru v Slovenskemu Domu v Pittsburghu. Pravijo, da so "nepolitični" glavni odborniki to običajno podporo, ki jo dajejo stotinam drugim, odklonili zato Slovenskemu Domu, ker v Pittsburgu izhaja "Naprej" in ker se Slovenski Dom ni dovolj potrudil zadušiti ga. Ker nepolitičnim glavnim odbornikom JSKJ, ki imajo v ustih in v pravilih besede o "svobodi političnega in verskega prepričanja", rahle, sveže sape na Butler Streetu ne ugajajo, so nepristransko zamahnili po slovenski ustanovi. Članstvo pa začenja spregledovati smisel in značaj "nepolitične" politike in prav je tako.

* * *

Farmer iz Wisconsina, katerega dopis je v današnji številki, se čudi, zakaj uredništvo in dopisniki "Napreja" ne popravljajo vseh neštetih laži in krivih informacij o Sovjetski Uniji in o progresivnem delavskem gibanju sploh, ki jih tako pridno širijo v chicaških listih. Ker se slična vprašanja sliši tudi z drugih strani, naj ponovimo, kar smo že nekajkrat povedali. Med Slovenci v naselbinah je že tako znano, da chicaška lista črpata svoje vesti iz lažnjivega hearstovega tiska in da še celo te vesti zabelita s svojimi žaltavimi ocvirki — da bi nepreno ponavljanje tega dejstva postalo utrujajoče. Še celo I. Jontezu je znano, da Molek vesti iz protibolševiške centrale v Rigi ponatiskuje kot "poročila iz Moskve" in da je Anton Garden od pet do glave trockist, to priznava — še ne javno, pa vsaj v družbi — tudi Frank Zaitz. Sicer pa se "Prosveta" in tudi "Proletarec" sama demantirata, prisiljeno pod pritiskom razvoja časa, s stisnjenimi zobmi, ali vendarle.

* * *

Naj si nekdo vzame potreben čas, pa naj sešteje vsa "poročila iz Moskve", ki so bila tiskana v chicaških listih o umrlih od gladu, o pobitih, eksekutiranih izginulih, o žrtvah Stalinovega režima itd. Če bi le del teh na debelo objavljenih poročil bil resničen, bi v Sovjetski Zvezi ne moglo biti niti ene žive duše več, ker glasom nekega Molekovega uvodnika n. pr. je samo v letu 1933 in sadel sovjetskega teritorija), "Stalin dopustil, da je za kazen umrlo čez tri milijone kmetov od gladu". Kr... skaja, ki je kot članica centra... komiteta in Vrhovnega sovjeta, ... la, je bila po chicaških listih nešt... tokrat vržena v zapore, poslana ... Sibirijo, persekutirana itd. Litvin... je bil stokrat že odstavljen, kara... van, itd. Poglejte vse one pisarije ... prvem petletnem planu pred des... timi leti. Vzemite si oba chicaš... lista izpred par let, pa se sami p... pričajte. V Chicagi imajo smolo ... so bili vedno na strani on... ki so vodili v poraz in ki ... propadali in proti onim ki ... zmagovali in ki še zmagujejo. Sl... vili so politiko italijanskih nemš... in posebno avstrijskih socijalistov ... obsojali so boljševike. Prvim so p... rokovali zmago, drugim polom. ... li so pred par meseci še na str... Homer Martina ,ki je vodil k p... zu. So proti slogi in enotnosti, so ... li proti ambulanci, so proti ljud... fronti, so proti delavski fronti, ... proti Vseslovenskem Kongresu, so ... trockiste itd., itd. Razvoj in zg... vina jih demantirata na vsakem ... raku, to lahko ve vsak res misleč ... tatelj. Ali naj to očevidnost, ali ... to, kar je že splošno znano, vsak ... den iz nova pregrevamo? Sedaj ... vijo v juriš na "Slovenski dan" ... Pennsylvaniji. Ko se bodo z bu... mi na glavi umikali iz juriša, bo ... veda spet kdo drugi kriv, n. pr. ... "Naprej".

* * *

Lekcija o oportunizmu. Wh... pravi, da je oportunist oni, ki ... rišča dano priložnost, da koristi ... litičnim interesom svoje stranke. ... razlaga ni zadostna, vsaj za delav... gibanje ne. V delavskem gibanju ... meni beseda oportunist človeka, ... neglede na program in principe ... banja in proti njim stori ali delu... ko, da sebi ali svoji skupini zag... vi gotove politične (in kar je opo... nistom najglavnejše) materi... koristi. Med ameriškimi Slovenci ... oportunizem v polnem cvetju in ... tako v naprednih kakor nenapre... nih vrstah. Najzanimivejše je p... se klasični oportunisti otepajo ... nelepega a pripadajočega jim ... na in da ga poskušajo obesiti kom... okli drugemu na vrat. Bolj je ... oportunist, bolj obmetuje drug... tem izrazom. Ob priliki bomo ... kričečih eksemplarjev med ... joni naših oportunistov vzeli ... pod povečevalno steklo.

* * *

"Predstavnik najbolj nazaduj... najbolj reakcijonarne stranke", ... je to v Ameriki, kaj mislite? Ho... Garner, Coughlin, nacisti? Kaj ... "Proletarec" je mišljenja da ... Hooveristi, Coughlinovci, Garn... sti in nacisti reakcijonarni, da ... najhujši nazadnjak, največji rea... jonar v deželi predsednik F. D. R... sevelt. To stoji v številki 16... lista za misleče čitatelje, ki ... vrhu še čudi ,zakaj se delavstvo ... strinja več s takim postavlja... resnice na glavo.

* * *

Špela Potovčen prispeva k "soci... listični" izobrazbi s pornografi... priskutnostmi, katere presedaj... di mnogim čitateljem "Proleta... Dober rekord za te čitatelje, sl... za one, ki se morajo že v sv... 34 letu starosti naslajati s ... spolskimi neslanostmi.

* * *

Po veselo-sladki preteklosti ... nonimni sedanjosti znana Jenny ... garin iz Clevelanda, ki je poleg ... gega še zastopnica "Proletarca" ... pritožuje, da Clevelandčani d... za "Naprej", da kar po dva ali ... hodijo po naselbini pridobivat ... ve naročnike itd. Pravi, da bo ... zadevi še drugič več poročala ... tudi. — T. J. S.

BROŠURICO
"Nastanek in razvoj sv... in življenja"

katero je spisal J. Smelnik za ... bila izdana v Ljubljani od Rez... parjeve lahko naročite pri izd... ljici za ceno 5 Dinarjev, kar bi ... štnino vred znašalo okoli d... centov.

Pri isti izdajateljici se dobi ... Dinarjev knjiga: **J. F. Hor... TEMELJI GOSPODARSKE G... GRAFIJE.** Horrabin, ki je sod... znanega zgodovinarja H. G. W... je v svoji knjigi posvetil za ... vseh časov, zlasti pa današnjega ... 120 straneh razgrinja gonilne ... dosedanje zgodovine in človeš... razvoja. Kaže borbo ljudstev za ... rodov za boljša ozemlja, ... borbo za žito, za petrolej, za ... za kavčuk, ki tvori osnovne ... za nastprotja med državami, ... privedla že do neštetih vojn, ... privedla tudi do vojne v Špa... na Kitajskem in ki poraja nas... joče nasprotje med kapitalis... svetom in med Sovjetsko Unijo.

Zanimal in koristil vam bo ... **SKI KOLEDARČEK"** s poljudno ... lago teorije o dnevih plodnosti ... neplodnosti. Cena koledarčku ...

Naročila pošiljajte na naslov: ... **Rezi Korpar, Celovška cesta ... Ljubljana VII. Jugoslavija.**

VPRAŠANJE ZDRUŽENJA NI ZA ODLAGATI

Vprašanje združenja podpornih jednot in zvez, ki je že dolgo tlelo med člani vseh organizacij, se je v zadnjem času pojavilo z večjo silo. Iz vrst članstva ni nobenih ugovorov. Vsi se zavedajo, da je vprašanje združenja vprašanje ojačanja in večje varnosti jednot, ter se izjavljajo za združenje. Tudi glavni odbor in glasila nekaterih jednot so se že izrazila v prilog te zahteve članstva. Če ne bo ostalo samo pri izjavah in govorenju, bomo napravili enkrat le korak naprej.

Proti združenju je napravil par opazk gospod Trunk, v dolgem uvodniku pa se je proti ideji združenja in proti resnici, da je v združnju moč, razpisal urednik "Nove Dobe", glasila JSKJ.

Brez dvoma je vprašanje združenja tako važno in resno vprašanje, da bi bilo zelo nepremišljeno, če bi ne vzeli v vpoštevanje vseh argumentov, ki jih kdo iznese proti združenju. Vsako iznašanje stvarnih činjenic, tudi takih, ki govore eventuelno proti združenju, nikakor **ni smatrati** za sabotažo članske volje in interesov jednot. Če hočemo vprašanje rešiti kakor se spodobi, moramo seveda pregledati obe plati te velevažne zadeve in ne samo eno, kar pa stoji v omenjenem uvodniku "Nove Dobe", pa ni iznašanje stvarnih ugovorov, temveč čisto navaden poskus odložiti to važno zadevo do Svetega Nikoli.

Uvodnik pravi, da naj pač delegati na konvenciji rečejo svojo besedo, če so za ali proti združenju. To se sliši sila demokratično. Toda v resnici pa je tako, da konvencija ni v stanju rešiti vprašanja, ki zahteva temeljitega proučavanja in zelo kompliciranih računskih, zakonskih in tehničnih predpriprav. Konvencija more že izvršene in pripravljene, pa tudi vnaprej v tisku in na društvih prediskutirane konkretne predloge sprejeti ali zavreči, nikakor pa nobena konvencija ne more sama vsega tega izvršiti. Predlog, počakati na konvencijo, je predlog za zadušitev vprašanja.

Isti smisel odlaganja na 30. februar, ki ne bo nikoli, ima trditev, da sedaj pred konvencijo JSKJ ni čas za take razprave, ker sedaj je glavno kampanja. Za uspeh kampanje res ni treba odstaviti iz dnevnega reda vprašanja združenja, nego ravno narobe. Ker ima članstvo le še nekaj moči v naših jednotah, bi ne bilo napačno, če bi v kampanjah, ki so v tem za razne naše jednote, članstvo sklenilo: **pridobivali bomo nove člane za tiste jednote, ki v besedah in v dejanjih pripravljajo pot k združenju.** Tisti, ki še niso v jednotah, naj bi si rekli: **Vpisal se bom v jednoto, okrepil bom tisto društvo, ki deluje za združenje.** Kako naj uspeva kampanja, če bodo aktivni člani pri pridobivanju novega članstva morali reči: Vstopi, le vstopi, veš naša Jednota ni za združenje?

Govoriti še naprej o združenju samo v principu, nima več velikega smisla, ker načelno so člani za združenje in jih ni treba šele pridobivati. Eden izmed dobrih poznavalcev naših jednot naj bi članstvu enkrat predložil vsaj **približni načrt, kako bi zgledalo po združenju. Kaj bi članstvo profitiralo pri združenju recimo SNPJ, SSPZ in JSKJ. Koliko bi znašale podpore po združenju, kaki bi bili asesmenti, koliko bi se prihranilo na upravnih stroških, pri tisku, na konvencijah itd.** Strokovnjak bi mogel približno tudi predvideti, koliko oseb, ki so sedaj pri toplih mizah v uradih, bi se znašlo na "mrzli cesti", da bomo enkrat vedeli kak obseg bi imela "katastrofa" radi katere vprašanje združenja ne more kreniti nikamor naprej.

Ugled sistega od naših strokovnjakov, ki bi si vzel potreben čas in trud za sestavljanje takega pregleda in predloga, na podlagi katerega bi se začela lahko konkretna razprava, bo velik pri vseh jednotah. Ker gotovo niso vsi ki vodijo naše Jednote obsedeni od straha pred "katastrofo" združenja, se bo morda le našel vsaj eden, ki bo v zgodovini naših Jednot lahko zabeležen kot velik promoter velevažnega vprašanja združenja.

KAJ SEM VIDEL V ŠPANIJI?

Večkrat me ta ali oni vpraša: Kaj si videl v Španiji? Veliko je to vprašanje! Kaj vojak lahko vidi tam, kjer besni vojna? Internacijonalni fašizem je napadel in še zmeraj napada po narodu vpostavljeno republiko in jo hoče izkrvaveti. Španski narod pa se brani in se bo branil, dokler ga bo kdo napadal.

Na aragonskem frontu, ko so fašistične sile presekale Španijo do Sredozemskega morja, sem videl, kako je civilno ljudstvo bežalo pred krvavimi fašisti. Videl sem mlado ženo, ki je jahala na oslička, v naročju pa je držala otroka. Spomnil sem se stare pesmice "Marija je jahala oslička v Nazaret, ker vlaka in tramvaja ni blo še na svet."

V Španiji so seveda vlaki in tramvaji, toda osle in mule zmeraj vpotrebljujejo v velikem številu. Žene so bežale pred barbarji, noseč otroke na hrbtu ali pa v naročju. Tudi Marija je bežala z Jezusom pred kraljem Herodežem. Torej je bil že takrat nekakšne vrste fašizem. Jaz mislim, da je Mussolini najbrž kakšen sorodnik Herodeža, Franco pa je gotovo, ker je rekel, da bo dal pomoriti eno tretino španskega naroda, če je potrebno, da zmaga. To je pravi Herodež. Koliko otrokov je že ubil in še se ni napil nedolžne krvi. Na žalost ima pomočnike tudi v Kanadi in v Združenih državah.

Da ženska jaha na oslu ali na muli v Kanadi, to bi bilo malo smešno. V Španiji sem večkrat videl žene oblečene popolnoma v moderni noši, mlade, lepe, lepo počesane (to je navada pri Špankah), sedela na osličku in ga priganjala "arri," "arri." Tudi sem videl italijanski zrakoplov streljati in raniti ženo in njenega oslička. Spustil se je tako nizko, da je lahko videl, da so pod njim samo civili, večinoma ženske. Strojna puška je zaropotala iz zraka, zrušila se je ranjena žena in osliček. Italijanski piloti bombardirajo in streljajo na vse, kar je živo.

Osel je v Španiji kakor konj v Kanadi. Povsodi ga vidiš. Osel pumpa vodo, obrača mlin, orje na polju, nosi težka bremena itd., itd. Večkrat sem ga videl, ko je nosil municijo, bil ranjen, ali uboga žival gre in trpi, dokler more. V mestu ali v vasi, ko so prileteli fašistični letalci, je zatulila sirena. Vse je bežalo. Ubujalci, smrt je v zraku; žene, otroci iščejo zavetja. — Naš stari znanec, kateri je Jezusa nosil, se ni niti premaknil. Španija, Španija, stara si zgodovinska dežela. Tvoj narod ima težko borbo.

Španija je sončnata dežela. Tam rastejo olive in pomaranče itd. Raste tudi rožmarin, pa še kako lepo diši. Skoraj zmeraj sem spal pod jasnim španskim nebom. Natrgal sem si rožmarina, da je bila "postelja" bolj mehka. Saj Slovenci tako ljubimo rožmarin. Spet sem se spomnil in prepričal, "rožmarin ima svoj duh, naj bo zelen al pa suh". Fantje iz Slovenije so rekli, da se fant srečen počuti, če dobi kitico rožmarina od dekleta, ko gre k vojakom. V Španiji pa smo kar ležali na njem. Tudi v Španiji so nam dekleta dajala cvetje, v raznih mestih so nas kar obsule z njim. Ko smo imeli poslovilno parado v Barceloni, je bila ulica nasipana z cvetjem, da smo ga gazili ponekod do gležnjev. Eroplani pa so metali letake, da so zakrili sonce.

Težko se je bilo posloviti od ubogega naroda. Še težje pa je poslušati tukaj v Kanadi njihove in naše sovražnike, kateri imajo na razpolago radijo, tisk in druga sredstva za svojo zločinsko propagando, s katero kopljejo grob nedolžnim otrokom v Španiji. Kje je tista stara beseda? "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe."

Martin Bayuk.

Dopisi iz slovenskih naselbin v Ameriki

22. MARCA VOLITE "NO"

Cleveland. — V sredo 22. marca bodo posebne volitve o zvišanju davka.

So ljudje, ki želijo ta davek, ki bi znašal $8,838,274. Ti ljudje poročajo po časopisih, po Radio, da če ta davek ne bo sprejet, da ne bo javne podpore, ne WPA dela, da mestni uslužbenci ne bodo dobili plače, da bo mesto Cleveland propadlo. Tako govorijo ti možaki, kar je pa gola laž. Ako bi bila to resnica bi naša organizacija Delavska Nestranska Liga bila prva, ki bi dala vso pomoč, da bi bili ti davki sprejeti.

Mayor Burton in njegova administracija so potrošili več denarja, kakor kateri njih predniki. Ko je bil Davis župan mesta Clevelanda je trošil mestni denar. Vsak ga je obsojal z zapravljivcem, časopisje pa je kričalo po boljšem "gospodarstvu". In danes Mayor Burton troši miljone več kakor Davis. Časnikarji pa hočejo prikriti to resnico.

Mayor Burton in njegovi pajdaši vedo, da so državljani proti zapravljanju njihovega tako težko prisluženega denarja. On dobro ve, ako bi prišel potprto pred ljudstvo mesta Clevelanda brez kakšnih zvijač, da bi ga ljudstvo z močnim krikom zavrnilo.

Politiko igrajo z javno podporo

Burton pravi, da naj volilci volijo za davke, da bo lahko nakazal $600,000 za javno podporo od devet milijonov. Vidi se jasno, da se igra na račun stradajočih siromakov tega mesta.

Ta vsota $600,000 bo že porabljena do 22. marca, tako se je izrazil Burton na odprti konferenci pred mestnim finančnim posvetovalnem odboru.

Tukaj vidite, čeprav bo predlog sprejet, pa vseeno ne bode denarja za javno podporo. Burton to dobro ve in molči o resnični situaciji. To je v mojih očeh goljufija, ki jo hoče storiti bednim ljudem.

Mnogi ljudje na javni podpori in WPA bodo volila za ta davek, misleč, da jim bo to v resnici pomagalo. Siromaki, nikar se ne pustite zapeljati, ta denar bo za politične službe in bankirje.

Mayor Burton je večkrat napadel predsednika Roosevelta in New Deal, češ da government v Washingtonu "igra politiko s javno podporo". On zahteva, da "politika mora prenehati pri javni podpori". Mayor Burton je tisti, ki igra največ politike pri javni podpori.

Delavska Nestranska Liga je sugestirala, da bi se dalo na volišče za javno podporo na poseben ballot. Burton je to zavrnil, boječ se če to stori, da ne bo mogel apelirat na ljudstvo, da podpira zahtevo za $8,838,000.

Ali se še spominjate, kaj se je zgodilo lansko leto? Lansko leto smo bili tudi vprašani za poseben davek v vsoti $6,600,000. Takrat je bila ravno ista pesem, da ako ne bode davek sprejet, ne bode javne podpore in ne WPA. Rečeno je bilo, da ne bodo pobirali "rubbisha" in "garbaga" in da se bodo morali nekateri oddelki v mestni bolnišnici zapreti.

Mi smo volili za ta davek, Burton je dobil $6,600,000. Kaj je on storil s tem denarjem? Ali je on spolnil obljube? Ne, ni jih!

Ako bo ta davek sprejet bo 22. marca Burton naznanil Clevelandskemu ljudstvu po radio: Sedaj imamo zopet kritično stanje za javno podporo.

Klub vsem obljubam pred volitvami bo kriza zopet tu, hujša kakor poprej. Še tisti teden, ko je bil davek sprejet je Burton naznanil 10% znižanja javne podpore, za tem je sledilo njegovo brutalno dejanje, ko je prekinil javno podporo za 2 meseca. Podporo dobilo je le par najbolj potrebnih družin, temu je sledilo še eno znižanje za drugih 10%.

To ni še vse. "Rubbish" in "garbage" ni bil pobran kakor je bilo obljubljeno. Račun mestne elektrike ni bil plačan, kakor obljuljeno.

WPA je bil povečan zato, ker je predsednik Roosevelt zahteval, da se več ljudi vposli in ravno tistemu predsedniku Rooseveltu je Burton nagajal v zadnjih volitvar, ko je podprl Tafta, ki je glasoval proti WPA kreditom. Za en glas, za katerega sta Taft in Burton odgovorna Ohio ne bo dobila $10,500,000 za WPA sklad. Zaradi tega bode odslovljenih od WPA dela okoli 30,000 delavcev. Naprej in naprej vidimo, da nam dajajo prazne obljube, katerih ne mislijo držati.

Ako bo ta davek sprejet, kar se je zgodilo lansko leto, bo ravno isto letos in še hujše. Lansko leto smo lahko pričakovali pomoč od vlade Združenih držav, nekoliko pa od države Ohio. Od koga naj zahtevamo sedaj, od Tafta v Washingtonu i Brickerja v Columbusu?

Kaj pa z WPA delavci?

WPA delavci so nadlegovani, da volijo za ta davek, ako hočejo obdržati delo. To je strašna goljufija. Lansko leto je Burton zahteval $400,000 za WPA poroštvo v njegovih izvanrednih volitvah. Od te vsote je bilo vzeto približno $200,000 za direktno javno podporo, in kljub temu WPA delavci niso bili odslovljeni, ravno nasprotno, WPA se je razširil od 40,000 delavcev v začetku marca do 79,848 v oktobru.

Za to pomoč se moramo zahvaliti Novemu Dealu in predsedniku Rooseveltu, katerega bi Burton rad porazil.

WPA delavci bodo obdržali svoje delo, če volijo za ta davek ali ne. Če ta davek ne bo sprejet, bo moral Burton pritisniti na mestno administracijo, da bo pritiskala na Tafta, Senatorje in kongresmane, da volijo za dodatek $150,000,000 za WPA.

Ali je mesto res bankrotno?

Burton bo skušal pridobiti volilce s tem ,da jih straši da če ta davek ni sprejet, bo mesto bankrotiralo, da edino teh devet milijonov dolarjev ga bode rešilo, kar pa ni res.

Davkoplačevalci v Clevelandu plačajo v mestno blagajno $44,000,000. Ta denar pride iz direknega davka. Mesto rabi čez $18,000,000 za poslovanje. Well, kam pa gre ostali denar?

Mi smo za to da Cleveland plačuje svoje dolgove toliko pa rečemo, da bi se moglo obresti na vsak način zmanjšati. Tukaj je navedenih par slučajev, kako plačujejo obresti in glavnice.

a) One group of Public Hall Bonds plača za glavnico $5,240, a za obresti $40,000.

b) Clark Avenu Bridge Bonds: za glavnico $27,270, $43,490 za obresti.

c) City Hall Bonds: za glavnico $11,717, za obresti $26.000.

Takemu gospodarstvu smo nasprotni. Od teh bondov se plača 100% obresti v 20 letih. Mi pravimo, da obrestna mera teh bondov bi morala biti zmanjšana na 1½%, kakor plača zvezna vlada.

Ako bi se to storilo bi si mesto prihranilo miljone dolarjev. Ampak Burton je temu nasproten, ker to bi pomenilo manj denarja "coupon cliperjem" in njegovim prijateljem.

Hočemo, da mesto plačuje dolgove, ampak smo nasprotni velikim obrestnim meram, ker tako nujno potrebujemo denar za lačne siromake.

Mestna administracija bi mogla iti za bogatimi korporacijami in posamezniki tega mesta, da oni plačajo zaostale davke, ker dolgujejo mestu 100,000,000 dolarjev. Naj skušajo izterjati ta dolg in bo dovolj denarja za javno podporo in WPA.

Porazimo 7.4 Mill Levy.

V Garfield Heights so porazili tak davek že trikrat. Njih župan je rabil ravno isto taktiko kakor Burton sedaj. In vseeno v Garfieldu Heights niso nič javne podpore skrčili, mestni delavci so bili plačani in mesto posluje kakor poprej. Tako naredimo tudi mi. Porazimo ta davek, od katerega ne bo imel nobeden drugi dobiček kakor političarji.

Za vaš dobrobit volite "NO" na 7.4 mills Levy 22. marca.

Cuyahoga County
Labor's Non-Partisan League

ANNA URBAS.

PROGRAM VADNALOVIH

ki nastopijo v soboto 18. marca ob 7:30 zvečer v Slovenskem Domu na Butler Street.

PROGRAM:

1. Sokolska koračnica,
2. Venček domačih pesmi,
3. Ramona (W. Gilbert),
4. Zvezdice (H. Volarič),
5. Ko študent na rajžo gre . . . ,
6. Siboney (E. Lecuona),

ODMOR

7. Seja pri starih mačkih,
8. Kuku — kuku (J. Kmet),
9. The gay Rancher (J. Espinona)
10. Ko se je maček šockal . . . (J. Jenko),
11. Imam dekle v Tirolah,
12. Home on the Range (Zuion).

Po programu bo ples, pri godbi "Vadnalovega kvarteta".

Pričetek koncerta točno ob 7:30 zvečer.
Vstopnina 35 centov.

Po programu ples, pri godbi Vadnalovih. Pripravljena bo dobra večerja. Vstopnina 35 centov.

ZABAVA ZA "NAPREJ" V DETROITU

Društvo "Novo življenje" št. 4339 IWO, priredi večerinko v korist "Napreja" 24. marca, to je v petek zvečer. Podrobnosti še sporočimo.

Mary Dugar.

ŠILO ZA OGNJILO

Lloydell, Pa. — 4. marca sem bil v St. Michaelu z Frank Zaletelom. Nismo dobili novih naročnikov, ker ni denarja. Povedali pa so, da se bodo pozneje naročili, ko bodo pri denarju. Tisti, ki dobivajo Naprej pa so rekli, da bodo obnovili naročnino, kadar jim poteče, zato vas prosim, da jim ne ustavite lista. Zabavala sva se z Zapletelom prav dobro in pri vsaki priliki mi rad pomaga agitirati med Slovenci v St. Michaelu, kjer radi čitajo "Naprej".

O delu pa ne bom poročal niti o plači, ker je ni. O drugih razmerah pa sem že poročal. Potem so nekateri poročali tudi v drugih listih. V nekem listu sem čital, da neki dopisnik ne bo poročal o pristnih klobasah in rujnem vincu kakor tudi ne o "pork chopsu". Takim, ki simpatizirajo z "pork chopsom" in rujnim vincem in klobasami se res ne spodobi pisati o svojih grehih. Greh se sme povedati, grešnika pa ne, to sem že prepričan. Zakaj pa dotični dopisnik slamo dvakrat mlati, ko je že otolčena? Zakaj pa ni poročal o teh razmerah že poprej kot sem jaz, ne pa šele ko je v drugih listih bilo pisano. Čitateljem se vidi, da je prijatelj "pork chopsov", da je poročilo prepisal, kar je seveda lažje. Jaz bi dopisniku svetoval, da je boljše, da me pusti pri miru, ker jaz le takim vračujem, katerem sem dolžan. Jaz vsakega pustim rad pri miru. Dopisnik pa se je že večkrat zapičil v mene, zato mu pa malo vrnem. Tisti, ki dobivajo "Naprej" se pa vsi strinjajo z mojimi dopisi in pravijo, da je prav, ker če ni res, jaz ne pišem. Ako pa sem kaj dolžan, sem mu pripravljen vrniti, kar oglasi naj se in pove, kaj želi.

Joseph Matičič.

VEČERINKA V DETROITU

Detroit, Mich. — Gospodinjski klub SDD priredi večerinko dne 18. marca v dvorani SDD na 437 S. Livernois

Namen te večerinke je, poveseliti in počastiti vse naše Jožete in Jožice. Vsaki in vsaka bo dobila lep krasen nagel, poleg tega bo odana tudi lepa svilena odeja.

Vabljeni ste vsi. Radovedna sem, kdo bo spal pod svileno odejo?

Na istem prostoru se bo 24. marca vršila zabava za naš list "Naprej", o čemur bomo še poročali.

Josephine Gregorich.

PITTSBURŠKA KRONIKA

RAZOČARANJE

Marsikdo je postal razočaran, odkar se nekateri oprijemljejo fašistične politike, katero rabijo v svoje namene. Mlada pittsburška plesalka Staley, ki se je za silo naučila nemškega jezika, da potegne Hitlerja za nos, se sedaj pritožuje v pismi, da je bila sicer lepo sprejeta od Adolfa, dokler mu je kazala lepe ude. Zelo ogorčeno razočarana pa je postala, ker bo morala pustiti skoraj ves zaslužek v fašistični Nemčiji, ki je že tako kankrotirana, da ne more plačati niti ene same ameriške plesalke. Hitler mora seveda pošiljati v Pittsburgh tisočake fašistični "Nezavisni Hrvatski Državi" in mogoče še komu drugemu, ker se večkrat sliši med Slovenci, da ima Hitler prav, ko tako nečloveško postopa z židovskim ljudstvom.

* * *

Tudi slovenski fašistični generali na Butlerju so doživeli poraz in razočaranje, ko jim ni uspelo z gonjo proti zavednim delavcem, ki prirejajo delavske shode v Slovenskem Domu. Tako skrbijo za Slovenski Dom, pa ne pridejo niti blizu teh "komunističnih" prireditev, da bi sami dobili evidenco, katero so iskali v Hearstovih listih in si pri tem precej spekli prste ,sicer ne generali, ki so se skrili v varno ozadnje, marveč njihovi vojaki na fronti. — Vsaka šola nekaj stane.

Slovenski fašistični generali pa ne živijo vsi v Pittsburghu. Iz ljubezni do bližnjega smo se usmilili enega in ga poslali k velikemu koritu na nevtralnem dvorišču, misleč, da nam bo hvaležen ter nas pustil v miru, da obdelujemo zanemarjeno polje naprej brez njega. Pa smo se motili. Ko je prišel malo k sebi je spet pričel ruvati s svojim starim rilcem, čeprav živi daleč v Minnesoti. Svojo nevtralno politiko je skušal izvajati pri upravi Slovenskega Doma. No, razočaranja pri tem nismo doživeli, samo veliko nehvaležnost, ki se lahko še spremeni v razočaranje.

Moji komentarji so pač morali hudo zadeti nekega našega reakcijonarnega rojaka, ki je zahteval, da moramo prenehati pisati o nekaterih nečednosti iz prošlosti. Časi se speminjajo, prijatelj. Danes imamo list, v katerem se lahko včasih dotaknemo tistih, ki so ovirali slogo in napredek v naši naselbini.

TIMMINŠČANI HOČEJO BITI PRVI

Timmins, Canada. — Danes sem prisostvoval seji Slovenske Progresivne Zveze. Med poročili odbornikov in posameznih članov se je razvila živa razprava, kaj narediti za nove naročnike in denarno pomoč za "Naprej". Omenilo se je tudi tekmovanje v Timmensu v t tej kampanji.

Ni mi znano, kako so se prijatelji "Napreja" po drugod pripravili za tekmo s Timminsom. Mislim pa, da bo vsem drugim trda predla za zmago! Kajti Timmins stoji na vrhu poročila a na seji ni bilo govora še o rezervi in drugih prireditvah.

Zvečer tega dne sem se srečal z našimi lovci. Poleg razpravljanj o lovu, divjačini itd., so sklenili, da prirede tudi oni zabavo za "Naprej". Hotel sem zvedeti vsaj nekoliko o načrtu zabave. Pa ni bilo nič, ker lovci neradi izdajajo svoje načrte! Vkljub vsej opreznosti jim je le ušla skrivnost. Mislijo žrebati lisičjo kožo na zabavi, toda lisica ni še v rokah. Sreča bi lahko spodrsnila in lovce stavila v neugoden poloažj. Toda trdno so prepričani v uspeh!

Torej, kot vidite Timmins postavlja trdno podlago k zmagi v kampanji. Kako je s našimi prijatelji v Windsorju, Montrealu, Torontu in po drugih mestih v Canadi, posebno tam na Pacifiku — v Vancouveru B. C.? Kaj delajo Cleveland, Pittsburgh, Detroit itd., v Združenih državah? Skoraj smo pri zaključku kampanje, toda to nas ne sme prestrašiti. V zadnjem trenutku borbe, ko je že vse izgledalo zgubljeno, smo mi v Španiji dostikrat s trdno voljo in s pravilnim nastopom pognali sovražnika v beg in zmagali smo! "Naprej" je orožje v borbi za naše pravice, je naš poduk v teh težkih časih svetovnega vrenja.

"Naprej" je list, slovenskih protifašističnih delavcev Amerike in Kanade. Vsako njegovo izboljšanje, bodisi v novicah ,dopisih, uredniških člankih itd., je odvisno od prijateljev in sotrudnikov. Vse dobre misli, izkušnje na podlagi razmer v vaši naselbini, razna vprašanja o tem ali onem, dostavimo vse to uredništvu. " Naprej" jih bo pridno prinašal in obveščal kar so naše in drugih delavcev želje podučna in politična razmotriavnja.

Torej na delo za uspešno kampanjo, tudi za aktivnejšo stran z dopisi in z vprašanji. Na delo za skupnost slovenskih iseljencev v borbi proti fašizmu.

Geo. Matešič.

CLEVELANDSKI DROBIŽ

Cleveland, Ohio. — Našim ljudem je znano, kako surovo postopajo nekateri relifni uradniki, kadar brezposlene družine iščejo relif. Taki uradniki navadno ne pomislijo, da niso sami nič boljši in da se tudi njim ne bo nič boljše godilo, kadar jih politični gospodarji vržejo na cesto.

Vzemimo za primer eno ali drugo delavsko unijo. Ona se bori za vse enako. State, County and Municipal Unija se je zadnji teden potegnila tudi za relifne uradnike, ko so bili odslovljeni od koruptne mestne administracije, in s svojim odločnim nastopom pred mestno zbornico izposlovali, da so bili postavljeni na stare službe.

Ne vem, če bi naši čikaški prijatelji odobravali tudi postopanje ohijskega governerja Brickerja in njegovo republikansko administracijo, ki je že od prvega dneva na razpolago vsem skupinam, ki bi radi prikrojili delavstvu nov jeklen jopič. Republikanci zahtevajo postavo, ki predpisuje način volitev v unijah in da je treba vse unije obenem inkorporirati. Od unij zahtevajo to, česar ne zahtevajo od nobene druge proti-delavske organizacije kot so Chamber of Commerce. Tako je pričel tudi Hitler v Nemčiji.

Linderme lokal je postavil odprto vprašanje na nekega Matijo Modica, zakaj ni več navdušen za CIO kakor je bil ,predno je dobil boljšo službo. Ali je to mogoče nagrada od kompanijske unije? — V istem pozivu se vprašuje še za nekatere druge Slovence. Čas prihaja, ko se ne bo mogoče več skrivati. Vladni odbor je odločil, da mora Linderme Tube razpustiti kompanijsko unijo.

Lokal 45 UAW svari svoje člane pred Martinovo razdiralno kliko, ki lovi podpise na neke peticije in odvrača člane od plačevanja unijskih prispevkov. — Lokal se pripravlja na konvencijo avtne unije, ki prične 27. marca v Clevelandu. Bomo videli, če se bodo Slovenci zanimali tudi za to konvencijo, kakor se zanimajo za svoje, od katerih imajo manjše koristi?

Nekateri slovenski trgovci oglašujejo svoje trgovine v raznih protidelavskih flikah, med tem pa ni enega oglasa v Cleveland Union Leadru. Kako to?

Poročevalec.

KONCERT IN PLES V NEW YORKU

Brooklyn, N. Y. — Prijatelji "Napreja" v Brooklynu prirejajo koncert in plesno zabavo, ki se bo vršil v nedeljo dne 26. marca v Hrvaškem kulturnem centru na 236 W. 40th St., New York City.

Program koncerta je zelo pester. Nastopi tudi naš pevski zbor "Slovan" in drugi dobri talenti. Koncerta se udeleži tudi urednik lista, ki nam bo gotovo imel dosti povedati. Po koncertu sledi kratka igra za smeh. Po igri pa bo ples in prosta zabava.

S tem bomo zaključili uspešno kampanjo za naš neodvisen delavski list. Zato apeliramo na vse naše prijatelje, da se udeležijo prireditve ter da pripeljejo tudi svoje prijatelje.

Za postrežbo in izborno zabavo bo skrbel

Odbor.

VPRAŠANJE ZDRUŽENJA NI ZA ODLAGATI

Vprašanje združenja podpornih jednot in zvez, ki je že dolgo tlelo med člani vseh organizacij, se je v zadnjem času pojavilo z večjo silo. Iz vrst članstva ni nobenih ugovorov. Vsi se zavedajo, da je vprašanje združenja vprašanje ojačanja in večje varnosti jednot, ter se izjavljajo za združenje. Tudi glavni odbor in glasila nekaterih jednot so se že izrazila v prilog te zahteve članstva. Če ne bo ostalo samo pri izjavah in govorenju, bomo napravili enkrat le korak naprej.

Proti združenju je napravil par opazk gospod Trunk, v dolgem uvodniku pa se je proti ideji združenja in proti resnici, da je v združežnju moč, razpisal urednik "Nove Dobe", glasila JSKJ.

Brez dvoma je vprašanje združenja tako važno in resno vprašanje, da bi bilo zelo nepremišljeno, če bi ne vzeli v vpoštevanje vseh argumentov, ki jih kdo iznese proti združenju. Vsako iznašanje stvarnih činjenic, tudi takih, ki govore eventuelno proti združenju, nikakor **ni smatrati** za sabotažo članske volje in interesov jednot. Če hočemo vprašanje rešiti kakor se spodobi, moramo seveda pregledati obe plati te velevažne zadeve in ne samo eno, kar pa stoji v omenjenem uvodniku "Nove Dobe", pa ni iznašanje stvarnih ugovorov, temveč čisto navaden poskus odložiti to važno zadevo do Svetega Nikoli.

Uvodnik pravi, da naj pač delegati na konvenciji rečejo svojo besedo, če so za ali proti združenju. To se sliši sila demokratično. Toda v resnici pa je tako, da konvencija ni v stanju rešiti vprašanja, ki zahteva temeljitega proučavanja in zelo kompliciranih računskih, zakonskih in tehničnih predpriprav. Konvencija more že izvršene in pripravljene, pa tudi vnaprej v tisku in na društvih prediskutirane konkretne predloge sprejeti ali zavreči, nikakor pa nobena konvencija ne more sama vsega tega izvršiti. Predlog, počakati na konvencijo, je predlog za zadušitev vprašanja.

Isti smisel odlaganja na 30. februar, ki ne bo nikoli, ima trditev, da sedaj pred konvencijo JSKJ ni čas za take razprave, ker sedaj je glavno kampanja. Za uspeh kampanje res ni treba odstaviti iz dnevnega reda vprašanja združenja, nego ravno narobe. Ker ima članstvo le še nekaj moči v naših jednotah, bi ne bilo napačno, če bi v kampanjah, ki so v tem za razne naše jednote, članstvo sklenilo: **pridobivali bomo nove člane za tiste jednote, ki v besedah in v dejanjih pripravljajo pot k združenju.** Tisti, ki še niso v jednotah, naj bi si rekli: **Vpisal se bom v jednoto, okrepil bom tisto društvo, ki deluje za združenje.** Kako naj uspeva kampanja, če bodo aktivni člani pri pridobivanju novega članstva morali reči: Vstopi, le vstopi, več naša Jednota ni za združenje?

Govoriti še naprej o združenju samo v principu, nima več velikega smisla, ker načelno so člani za združenje in jih ni treba šele pridobivati. Eden izmed dobrih poznavalcev naših jednot naj bi članstvu enkrat predložil vsaj **približni načrt, kako bi zgledalo po združenju. Kaj bi članstvo profitiralo pri združenju recimo SNPJ, SSPZ in JSKJ. Koliko bi znašale podpore po združenju, kaki bi bili asesmenti, koliko bi se prihranilo na upravnih stroških, pri tisku, na konvencijah itd.** Strokovnjak bi mogel približno tudi predvideti, koliko oseb, ki so sedaj pri toplih mizah v uradih, bi se znašlo na "mrzli cesti", da bomo enkrat vedeli kak obseg bi imela "katastrofa" radi katere vprašanje združenja ne more kreniti nikamor naprej.

Ugled sistega od naših strokovnjakov, ki bi si vzel potreben čas in trud za sestavljanje takega pregleda in predloga, na podlagi katerega bi se začela lahko konkretna razprava, bo velik pri vseh jednotah. Ker gotovo niso vsi ki vodijo naše Jednote obsedeni od straha pred "katastrofo" združenja, se bo morda le našel vsaj eden, ki bo v zgodovini naših Jednot lahko zabeležen kot velik promoter velevažnega vprašanja združenja.

KAJ SEM VIDEL V ŠPANIJI?

Večkrat me ta ali oni vpraša: Kaj si videl v Španiji? Veliko je to vprašanje! Kaj vojak lahko vidi tam, kjer besni vojna? Internacijonalni fašizem je napadel in še zmeraj napada po narodu vpostavljeno republiko in jo hoče izkrvaveti. Španski narod pa se brani in še bo branil, dokler ga bo kdo napadal.

Na aragonskem frontu, ko so fašistične sile presekale Španijo do Sredozemskega morja, sem videl, kako je civilno ljudstvo bežalo pred krvavimi fašisti. Videl sem mlado ženo, ki je jahala na oslička, v naročju pa je držala otroka. Spomnil sem se stare pesmice "Marija je jahala oslička v Nazaret, ker vlaka in tramvaja ni blo še na svet."

V Španiji so seveda vlaki in tramvaji, toda osle in mule zmeraj vpotrebljujejo v velikem številu. Žene so bežale pred barbarji, noseč otroke na hrbtu ali pa v naročju. Tudi Marija je bežala z Jezusom pred kraljem Herodežem. Torej je bil že takrat nekakšne vrste fašizem. Jaz mislim, da je Mussolini najbrž kakšen sorodnik Herodeža, Franco pa je gotovo, ker je rekel, da bo dal pomoriti eno tretino španskega naroda, če je potrebno, da zmaga. To je pravi Herodež. Koliko otrokov je že ubil in še se ni napil nedolžne krvi. Na žalost ima pomočnike tudi v Kanadi in v Združenih državah.

Da ženska jaha na oslu ali na muli v Kanadi, to bi bilo malo smešno. V Španiji sem večkrat videl žene oblečene popolnoma v moderni noši, mlade, lepe, lepo počesane (to je navada pri Špankah), sedela na osličku in ga priganjala "arri," "arri." Tudi sem videl italijanski zrakoplov streljati in raniti ženo in njenega osliča. Spustil se je tako nizko, da je lahko videl, da so pod njim samo civili, večinoma ženske. Strojna puška je zaropotala iz zraka, zrušila se je ranjena žena in osliček. Italijanski piloti bombardirajo in streljajo na vse, kar je živo.

Osel je v Španiji kakor konj v Kanadi. Povsodi ga vidiš. Osel pumpa vodo, obrača mlin, orje na polju, nosi težka bremena itd., itd. Večkrat sem ga videl, ko je nosil municijo, bil ranjen, ali uboga žival gre in trpi, dokler more. V mestu ali v vasi, ko so prileteli fašistični letalci, je zatulila sirena. Vse je bežalo. Ubujalci, smrt je v zraku; žene, otroci iščejo zavetja. — Naš stari znanec, kateri je Jezusa nosil, se ni niti premaknil. Španija, Španija, stara si zgodovinska dežela. Tvoj narod ima težko borbo.

Španija je sončnata dežela. Tam rastejo olive in pomaranče itd. Raste tudi rožmarin, pa še kako lepo diši. Skoraj zmeraj sem spal pod jasnim španskim nebom. Natrgal sem si rožmarina, da je bila "postelja" bolj mehka. Saj Slovenci tako ljubimo rožmarin. Spet sem se spomnil in prepričal, "rožmarin ima svoj duh, naj bo zelen al pa suh". Fantje iz Slovenije so rekli, da se fant srečen počuti, če dobi kitico rožmarina od dekleta, ko gre k vojakom. V Španiji pa smo kar ležali na njem. Tudi v Španiji so nam dekleta dajala cvetje, v raznih mestih so nas kar obsule z njim. Ko smo imeli poslovilno parado v Barceloni, je bila ulica nasipana z cvetjem, da smo ga gazili ponekod do gležnjev. Eroplani pa so metali letake, da so zakrili sonce.

Težko se je bilo posloviti od ubogega naroda. Še težje pa je poslušati tukaj v Kanadi njihove in naše sovražnike, kateri imajo na razpolago radijo, tisk in druga sredstva za svojo zločinsko propagando, s katero kopljejo grob nedolžnim otrokom v Španiji. Kje je tista stara beseda? "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe."

Martin Bayuk.

Dopisi iz slovenskih naselbin v Ameriki

22. MARCA VOLITE "NO"

Cleveland. — V sredo 22. marca bodo posebne volitve o zvišanju davka.

So ljudje, ki želijo ta davek, ki bi znašal $8,838,274. Ti ljudje poročajo po časopisih, po Radio, da če ta davek ne bo sprejet, da ne bo javne podpore, ne WPA dela, da mestni uslužbenci ne bodo dobili plače, da bo mesto Cleveland propadlo. Tako govorijo ti možaki, kar je pa gola laž. Ako bi bila to resnica bi naša organizacija Delavska Nestranska Liga bila prva, ki bi dala vso pomoč, da bi bili ti davki sprejeti.

Mayor Burton in njegova administracija so potrošili več denarja, kakor kateri njih predniki. Ko je bil Davis župan mesta Clevelanda je trošil mestni denar. Vsak ga je obsojal z zapravljivcem, časopisje pa je kričalo po boljšem "gospodarstvu". In danes Mayor Burton troši miljone več kakor Davis. Časnikarji pa hočejo prikriti to resnico.

Mayor Burton in njegovi pajdaši vedo, da so državljani proti zapravljanju njihovega tako težko prisluženega denarja. On dobro ve, ako bi prišel potprto pred ljudstvo mesta Clevelanda brez kakšnih zvijač, da bi ga ljudstvo z močnim krikom zavrnilo.

Politiko igrajo z javno podporo

Burton pravi, da naj volilci volijo za davke, da bo lahko nakazal $600,-000 za javno podporo od devet milijonov. Vidi se jasno, da se igra na račun stradajočih siromakov **tega mesta.**

Ta vsota $600,000 bo že porabljena do 22. marca, tako se je izrazil Burton na odprti konferenci pred mestnim finančnim posvetovalnem odboru.

Tukaj vidite, čeprav bo predlog sprejet, pa vseeno ne bode denarja za javno podporo. Burton to dobro ve in molči o resnični situaciji. To je v mojih očeh goljufija, ki jo hoče storiti bednim ljudem.

Mnogi ljudje na javni podpori in WPA bodo volila za ta davek, misleč, da jim bo to v resnici pomagalo. Siromaki, nikar se ne pustite zapeljati, ta denar bo za politične službe in bankirje.

Mayor Burton je večkrat napadel predsednika Roosevelta in New Deal, češ da government v Washingtonu "igra politiko s javno podporo". On zahteva, da "politika mora prenehati pri javni podpori". Mayor Burton je tisti, ki igra največ politike pri javni podpori.

Delavska Nestranska Liga je sugestirala, da bi se dalo na volišče za javno podporo na poseben ballot. Burton je to zavrnil, boječ se če to stori, da ne bo mogel apelirat na ljudstvo, da podpira zahtevo za $8,-838,000.

Ali se še spominjate, kaj se je zgodilo lansko leto? Lansko leto smo bili tudi vprašani za poseben davek v vsoti $6,600,000. Takrat je bila ravno ista pesem, da ako ne bode davek sprejet, ne bode javne podpore in ne WPA. Rečeno je bilo, da ne bodo pobirali "rubbisha" in "garbaga" in da se bodo morali nekateri oddelki v mestni bolnišnici zapreti.

Mi smo volili za ta davek, Burton je dobil $6,600,000. Kaj je on storil s tem denarjem? Ali je on spolnil obljube? Ne, ni jih!

Ako bo ta davek sprejet bo 22. marca Burton naznanil Clevelandskemu ljudstvu po radio: Sedaj imamo zopet kritično stanje za javno podporo.

Klub vsem obljubam pred volitvami bo kriza zopet tu, hujša kakor poprej. Še tisti teden, ko je bil davek sprejet je Burton naznanil 10% znižanja javne podpore, za tem je sledilo njegovo brutalno dejanje, ko je prekinil javno podporo za 2 meseca. Podporo dobilo je le par najbolj potrebnih družin, temu je sledilo še eno znižanje za drugih 10%.

To ni še vse. "Rubbish" in "garbage" ni bil pobran kakor je bilo obljubljeno. Račun mestne elektrike ni bil plačan, kakor obljuljeno.

WPA je bil povečan zato, ker je predsednik Roosevelt zahteval, da se več ljudi vposli in ravno tistemu predsedniku Rooseveltu je Burton nagajal v zadnjih volitvar, ko je podprl Tafta, ki je glasoval proti WPA kreditom. Za en glas, za katerega sta Taft in Burton odgovorna Ohio ne bo dobila $10,500,000 za WPA sklad. Zaradi tega bode odslovljenih od WPA dela okoli 30,000 delavcev. Naprej in naprej vidimo, da nam dajajo prazne obljube, katerih ne mislijo držati.

Ako bo ta davek sprejet, kar se je zgodilo lansko leto, bo ravno isto letos in še hujše. Lansko leto smo lahko pričakovali pomoč od vlade Združenih držav, nekoliko pa od države Ohio. Od koga naj zahtevamo sedaj, od Tafta v Washingtonu i Brickerja v Columbusu?

Kaj pa z WPA delavci?

WPA delavci so nadlegovani, da volijo za ta davek, ako hočejo obdržati delo. To je strašna goljufija. Lansko leto je Burton zahteval $400,-00 za WPA poroštvo v njegovih izvanrednih volitvah. Od te vsote je bilo vzeto približno $200,000 za direktno javno podporo, in kljub temu WPA delavci niso bili odslovljeni, ravno nasprotno, WPA se je razširil od 40,000 delavcev v začetku marca do 79,848 v oktobru.

Za to pomoč se moramo zahvaliti Novemu Dealu in predsedniku Rooseveltu, **katerega bi Burton rad porazil.**

WPA delavci bodo obdržali svoje delo, če volijo za ta davek ali ne. Če ta davek ne bo sprejet, bo moral Burton pritisniti na mestno administracijo, da bo pritiskala na Tafta, Senatorje in kongresmane, da volijo za dodatek $150,000,000 za WPA.

Ali je mesto res bankrotno?

Burton bo skušal pridobiti volilce s tem ,da jih straši da če ta davek ni sprejet, bo mesto bankrotiralo, da edino teh devet milijonov dolarjev ga bode rešilo, kar pa ni res.

Davkoplačevalci v Clevelandu plačajo v mestno blagajno $44,000,000. Ta denar pride iz direknega davka. Mesto rabi čez $18,000,000 za poslovanje. Well, kam pa gre ostali denar?

Mi smo za to da Cleveland plačuje svoje dolgove toliko pa rečemo, da bi se moglo obresti na vsak način zmanjšati. Tukaj je navedenih par slučajev, kako plačujejo obresti in glavnice.

a) One group of Public Hall Bonds plača za glavnico $5,240, a za obresti $40,000.

b) Clark Avenu Bridge Bonds: za glavnico $27,270, $43,490 za obresti.

c) City Hall Bonds: za glavnico $11,717, za obresti $26.000.

Takemu gospodarstvu smo nasprotni. Od teh bondov se plača 100% obresti v 20 letih. Mi pravimo, da obrestna mera teh bondov bi morala biti zmanjšana na 1½%, kakor plača zvezna vlada.

Ako bi se to storilo bi si mesto prihranilo miljone dolarjev. Ampak Burton je temu nasproten, ker to bi pomenilo manj denarja "coupon cliperjem" in njegovim prijateljem.

Hočemo, da mesto plačuje dolgove, ampak smo nasprotni velikim obrestnim meram, ker tako nujno potrebujemo denar za lačne siromake.

Mestna administracija bi mogla iti za bogatimi korporacijami in posamezniki tega mesta, da oni plačajo zaostale davke, ker dolgujejo mestu 100,000,000 dolarjev. Naj skušajo izterjati ta dolg in bo dovolj denarja za javno podporo in WPA.

Porazimo 7.4 Mill Levy.

V Garfield Heights so porazili tak davek že trikrat. Njih župan je rabil ravno isto taktiko kakor Burton sedaj. In vseeno v Garfieldu Heights niso nič javne podpore skrčili, mestni delavci so bili plačani in mesto posluje kakor poprej. Tako naredimo tudi mi. Porazimo ta davek, od katerega ne bo imel nobeden drugi dobiček kakor političarji.

Za vaš dobrobit volite "NO" na 7.4 mills Levy 22. marca.

Cuyahoga County
Labor's Non-Partisan League

ANNA URBAS.

PROGRAM VADNALOVIH

ki nastopijo v soboto 18. marca ob 7:30 zvečer v Slovenskem Domu na Butler Street.

PROGRAM:

1. Sokolska koračnica,
2. Venček domačih pesmi,
3. Ramona (W. Gilbert),
4. Zvezdice (H. Volarič),
5. Ko študent na rajžo gre . . . ,
6. Siboney (E. Lecuona),

ODMOR

7. Seja pri starih mačkih,
8. Kuku — kuku (J. Kmet),
9. The gay Rancher (J. Espinona)
10. Ko se je maček šockal . . . (J. Jenko),
11. Imam dekle v Tirolah,
12. Home on the Range (Zuion).

Po programu bo ples, pri godbi "Vadnalovega kvarteta".

Pričetek koncerta točno ob 7:30 zvečer.
Vstopnina 35 centov.

Po programu ples, pri godbi Vadnalovih. Pripravljena bo dobra večerja. Vstopnina 35 centov.

ZABAVA ZA "NAPREJ" V DETROITU

Društvo "Novo življenje" št. 4339 IWO, priredi večerinko v korist "Napreja" 24. marca, to je v petek zvečer. Podrobnosti še sporočimo.

Mary Dugar.

ŠILO ZA OGNJILO

Lloydell, Pa. — 4. marca sem bil v St. Michaelu z Frank Zaletelom. Nismo dobili novih naročnikov, ker ni denarja. Povedali pa so, da se bodo pozneje naročili, ko bodo pri denarju. Tisti, ki dobivajo Naprej pa so rekli, da bodo obnovili naročnino, kadar jim poteče, zato vas prosim, da jim ne ustavite lista. Zabavala sva se z Zapletelom prav dobro in pri vsaki priliki mi rad pomaga agitirati med Slovenci v St. Michaelu, kjer radi čitajo "Naprej".

O delu pa ne bom poročal niti o plači, ker je ni. O drugih razmerah pa sem že poročal. Potem so nekateri poročali tudi v drugih listih. V nekem listu sem čital, da neki dopisnik ne bo poročal o pristnih klobasah in rujnem vincu kakor tudi ne o "pork chopsu". Takim, ki simpatizirajo z "pork chopsom" in rujnim vincem in klobasami se res ne spodobi pisati o svojih grehih. Greh se sme povedati, grešnika pa ne, to sem že prepričan. Zakaj pa dotični dopisnik slamo dvakrat mlati, ko je že otolčena? Zakaj pa ni poročal o teh razmerah že poprej kot sem jaz, ne pa šele ko je v drugih listih bilo pisano. Čitateljem se vidi, da je prijatelj "pork chopsov", da je poročilo prepisal, kar je seveda lažje. Jaz bi dopisniku svetoval, da je boljše, da me pusti pri miru, ker jaz le takim vračujem, katerem sem dolžan. Jaz vsakega pustim rad pri miru. Dopisnik pa se je že večkrat zapičil v mene, zato mu pa malo vrnem. Tisti, ki dobivajo "Naprej" se pa vsi strinjajo z mojimi dopisi in pravijo, da je prav, ker če ni res, jaz ne pišem. Ako pa sem kaj dolžan, sem mu pripravljen vrniti, kar oglasi naj se in pove, kaj želi.

Joseph Matičič.

VEČERINKA V DETROITU

Detroit, Mich. — Gospodinjski klub SDD priredi večerinko dne 18. marca v dvorani SDD na 437 S. Livernois

Namen te večerinke je, poveseliti in počastiti vse naše Jožete in Jožice. Vsaki in vsaka bo dobila lep krasen nagel, poleg tega bo odana tudi lepa svilena odeja.

Vabljeni ste vsi. Radovedna sem, kdo bo spal pod svileno odejo?

Na istem prostoru se bo 24. marca vršila zabava za naš list "Naprej", o čemur bomo še poročali.

Josephine Gregorich.

PITTSBURŠKA KRONIKA

RAZOČARANJE

Marsikdo je postal razočaran, odkar se nekateri oprijemljejo fašistične politike, katero rabijo v svoje namene. Mlada pittsburška plesalka Staley, ki se je za silo naučila nemškega jezika, da potegne Hitlerja za nos, se sedaj pritožuje v pismi, da je bila sicer lepo sprejeta od Adolfa, dokler mu je kazala lepe ude. Zelo ogorčeno razočarana pa je postala, ker bo morala pustiti skoraj ves zaslužek v fašistični Nemčiji, ki je že tako kankrotirana, da ne more plačati niti ene same ameriške plesalke. Hitler mora seveda pošiljati v Pittsburgh tisočake fašistični "Nezavisni Hrvatski Državi" in mogoče še komu drugemu, ker se večkrat sliši med Slovenci, da ima Hitler prav, ko tako nečloveško postopa z židovskim ljudstvom.

* * *

Tudi slovenski fašistični generali na Butlerju so doživeli poraz in razočaranje, ko jim ni uspelo z gonjo proti zavednim delavcem, ki prirejajo delavske shode v Slovenskem Domu. Tako skrbijo za Slovenski Dom, pa ne pridejo niti blizu teh "komunističnih" prireditev, da bi sami dobili evidenco, katero so iskali v Hearstovih listih in si pri tem precej spekli prste ,sicer ne generali, ki so se skrili v varno ozadnje, marveč njihovi vojaki na fronti. — Vsaka šola nekaj stane.

Slovenski fašistični generali pa ne živijo vsi v Pittsburghu. Iz ljubezni do bližnjega smo se usmilili enega in ga poslali k velikemu koritu na nevtralnem dvorišču, misleč, da nam bo hvaležen ter nas pustil v miru, da obdelujemo zanemarjeno polje naprej brez njega. Pa smo se motili. Ko je prišel malo k sebi je spet pričel ruvati s svojim starim rilcem, čeprav živi daleč v Minnesoti. Svojo nevtralno politiko je skušal izvajati pri upravi Slovenskega Doma. No, razočaranja pri tem nismo doživeli, samo veliko nehvaležnost, ki se lahko še spremeni v razočaranje.

Moji komentarji so pač morali hudo zadeti nekega našega reakcijonarnega rojaka, ki je zahteval, da moramo prenehati pisati o nekaterih nečednosti iz prošlosti. Časi se speminjajo, prijatelj. Danes imamo list, v katerem se lahko včasih dotaknemo tistih, ki so ovirali slogo in napredek v naši naselbini.

TIMMINŠČANI HOČEJO BITI PRVI

Timmins, Canada. — Danes sem prisostvoval seji Slovenske Progresivne Zveze. Med poročili odbornikov in posameznih članov se je razvila živa razprava, kaj narediti za nove naročnike in denarno pomoč za "Naprej". Omenilo se je tudi tekmovanje v Timmensu v t tej kampanji.

Ni mi znano, kako so se prijatelji "Napreja" po drugod pripravili za tekmo s Timminsom. Mislim pa, da bo vsem drugim trda predla za zmago! Kajti Timmins stoji na vrhu poročila a na seji ni bilo govora še o rezervi in drugih prireditvah.

Zvečer tega dne sem se srečal z našimi lovci. Poleg razpravljanj o lovu, divjačini itd., so sklenili, da prirede tudi oni zabavo za "Naprej". Hotel sem zvedeti vsaj nekoliko o načrtu zabave. Pa ni bilo nič, ker lovci neradi izdajajo svoje načrte! Vkljub vsej opreznosti jim je le ušla skrivnost. Mislijo žrebati lisičjo kožo na zabavi, toda lisica ni še v rokah. Sreča bi lahko spodrsnila in lovce stavila v neugoden poloažj. Toda trdno so prepričani v uspeh!

Torej, kot vidite Timmins postavlja trdno podlago k zmagi v kampanji. Kako je s našimi prijatelji v Windsorju, Montrealu, Torontu in po drugih mestih v Canadi, posebno tam na Pacifiku — v Vancouveru B. C.? Kaj delajo Cleveland, Pittsburgh, Detroit itd., v Združenih državah? Skoraj smo pri zaključku kampanje, toda to nas ne sme prestrašiti. V zadnjem trenutku borbe, ko je že vse izgledalo zgubljeno, smo mi v Španiji dostikrat s trdno voljo in s pravilnim nastopom pognali sovražnika v beg in zmagali smo! "Naprej" je orožje v borbi za naše pravice, je naš poduk v teh težkih časih svetovnega vrenja.

"Naprej" je list, slovenskih protifašističnih delavcev Amerike in Kanade. Vsako njegovo izboljšanje, bodisi v novicah ,dopisih, uredniških člankih itd., je odvisno od prijateljev in sotrudnikov. Vse dobre misli, izkušnje na podlagi razmer v vaši naselbini, razna vprašanja o tem ali onem, dostavimo vse to uredništvu. " Naprej" jih bo pridno prinašal in obveščal kar so naše in drugih delavcev želje podučna in politična razmotriavnja.

Torej na delo za uspešno kampanjo, tudi za aktivnejšo stran z dopisi in z vprašanji. Na delo za skupnost slovenskih iseljencev v borbi proti fašizmu.

Geo. Matešič.

CLEVELANDSKI DROBIŽ

Cleveland, Ohio. — Našim ljudem je znano, kako surovo postopajo nekateri relifni uradniki, kadar brezposlene družine iščejo relif. Taki uradniki navadno ne pomislijo, da niso sami nič boljši in da se tudi njim ne bo nič boljše godilo, kadar jih politični gospodarji vržejo na cesto.

Vzemimo za primer eno ali drugo delavsko unijo. Ona se bori za vse enako. State, County and Municipal Unija se je zadnji teden potegnila tudi za relifne uradnike, ko so bili odslovljeni od koruptne mestne administracije, in s svojim odločnim nastopom pred mestno zbornico izposlovali, da so bili postavljeni na stare službe.

Ne vem, če bi naši čikaški prijatelji odobravali tudi postopanje ohijskega governerja Brickerja in njegovo republikansko administracijo, ki je že od prvega dneva na razpolago vsem skupinam, ki bi radi prikrojili delavstvu nov jeklen jopič. Republikanci zahtevajo postavo, ki predpisuje način volitev v unijah in da je treba vse unije obenem inkorporirati. Od unij zahtevajo to, česar ne zahtevajo od nobene druge proti-delavske organizacije kot so Chamber of Commerce. Tako je pričel tudi Hitler v Nemčiji.

Linderme lokal je postavil odprto vprašanje na nekega Matijo Modica, zakaj ni več navdušen za CIO kakor je bil ,predno je dobil boljšo službo. Ali je to mogoče nagrada od kompanijske unije? — V istem pozivu se vprašuje še za nekatere druge Slovence. Čas prihaja, ko se ne bo mogoče več skrivati. Vladni odbor je odločil, da mora Linderme Tube razpustiti kompanijsko unijo.

Lokal 45 UAW svari svoje člane pred Martinovo razdiralno kliko, ki lovi podpise na neke peticije in odvrača člane od plačevanja unijskih prispevkov. — Lokal se pripravlja na konvencijo avtne unije, ki prične 27. marca v Clevelandu. Bomo videli, če se bodo Slovenci zanimali tudi za to konvencijo, kakor se zanimajo za svoje, od katerih imajo manjše koristi?

Nekateri slovenski trgovci oglašujejo svoje trgovine v raznih protidelavskih flikah, med tem pa ni enega oglasa v Cleveland Union Leadru. Kako to?

Poročevalec.

KONCERT IN PLES V NEW YORKU

Brooklyn, N. Y. — Prijatelji "Napreja" v Brooklynu prirejajo koncert in plesno zabavo, ki se bo vršil v nedeljo dne 26. marca v Hrvaškem kulturnem centru na 236 W. 40th St., New York City.

Program koncerta je zelo pester. Nastopi tudi naš pevski zbor "Slovan" in drugi dobri talenti. Koncerta se udeleži tudi urednik lista, ki nam bo gotovo imel dosti povedati. Po koncertu sledi kratka igra za smeh. Po igri pa bo ples in prosta zabava.

S tem bomo zaključili uspešno kampanjo za naš neodvisen delavski list. Zato apeliramo na vse naše prijatelje, da se udeležijo prireditve ter da pripeljejo tudi svoje prijatelje.

Za postrežbo in izborno zabavo bo skrbel **Odbor.**